

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

18. juuli 2013*

Apellatsioonkaebus — Ühine välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) — Osama bin Ladeni, Al-Qaida võrgu ja Talibaniga seotud teatud isikute ja üksuste vastu suunatud piirangud — Määrus (EÜ) nr 881/2002 — Sellise isiku rahaliste vahendite ja majandusressursside külmutamine, kes on kantud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni organi koostatud loetellu — Selle isiku nime kandmine määruse (EÜ) nr 881/2002 I lisas sisalduvasse loetellu — Tühistamishagi — Põhiõigused — Kaitseõigused — Tõhusa kohtuliku kaitse põhimõte — Proportsionaalsuse põhimõte — Õigus omandi kaitsele — Põhjendamiskohustus

Liidetud kohtuasjades C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P,

mille ese on kolm Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 10. detsembril 2010 esitatud apellatsioonkaebust,

Euroopa Komisjon, esindajad: P. Hetsch, S. Boelaert, E. Paasivirta ja M. Konstantinidis, hiljem L. Gussetti, S. Boelaert, E. Paasivirta ja M. Konstantinidis, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, esindajad: E. Jenkinson, hiljem S. Behzadi-Spencer, keda abistasid J. Wallace, QC, D. Beard, QC, ja *barrister* M. Wood,

apellatsioonkaebuse esitajad,

keda toetavad:

Bulgaaria Vabariik, esindajad: B. Zaimov, T. Ivanov ja E. Petranova,

Itaalia Vabariik, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* M. Fiorilli, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

Luksemburgi Suurhertsogiriik, esindaja: C. Schiltz,

Ungari, esindajad: M. Fehér, K. Szíjjártó ja K. Molnár,

Madalmaade Kuningriik, esindajad: C. Wissels ja M. Bulterman,

Slovaki Vabariik, esindaja: B. Ricziová,

Soome Vabariik, esindaja: H. Leppo,

apellatsioonimenetluse astujad (C-584/10 P ja C-595/10 P),

* Kohtumenetluse keel: inglise.

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: M. Bishop, E. Finnegan ja R. Szostak,

apellatsioonkaebuse esitaja,

keda toetavad:

Bulgaaria Vabariik, esindajad: B. Zaimov, T. Ivanov ja E. Petranova,

Tšehhi Vabariik, esindajad: K. Najmanová, E. Ruffer, M. Smolek ja D. Hadroušek,

Taani Kuningriik, esindaja: L. Volck Madsen,

Iirimaa, esindajad: D. O'Hagan, hiljem E. Creedon, keda abistasid N. Travers, *BL*, ja *solicitor* P. Benson, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

Hispaania Kuningriik, esindajad: M. Muñoz Pérez ja N. Díaz Abad, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

Itaalia Vabariik, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* M. Fiorilli, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

Luksemburgi Suurhertsogiriik, esindaja: C. Schiltz,

Ungari, esindajad: M. Fehér, K. Szíjjártó ja K. Molnár,

Madalmaade Kuningriik, esindajad: C. Wissels ja M. Bulterman,

Austria Vabariik, esindaja: C. Pesendorfer, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

Slovaki Vabariik, esindaja: B. Ricziová,

Soome Vabariik, esindaja: H. Leppo,

apellatsioonimenetlusse astujad (C-593/10 P),

teised menetlusosalised:

Yassin Abdullah Kadi, esindajad: D. Vaughan, *QC*, V. Lowe, *QC*, J. Crawford, *SC*, *barrister* M. Lester ja *barrister* P. Eeckhout, *solicitor* G. Martin ja C. Murphy,

hageja esimeses astmes,

Prantsuse Vabariik, esindajad: E. Belliard, G. de Bergues, D. Colas, A. Adam ja E. Ranaivoson,

menetlusse astuja esimeses astmes,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president V. Skouris, asepresident K. Lenaerts (ettekandja), kodade presidendid M. Ilešič, L. Bay Larsen, T. von Danwitz ja M. Berger, kohtunikud U. Lõhmus, E. Levits, A. Arabadjiev, C. Toader, J.-J. Kasel, M. Safjan ja D. Šváby,

kohtujurist: Y. Bot,

kohtusekretär: ametnik A. Impellizzeri,

arvestades kirjalikus menetluses ja 16. oktoobri 2012. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 19. märtsi 2013. aasta kohtuistungil ära kuulunud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Oma apellatsioonkaebustes paluvad Euroopa Komisjon, Euroopa Liidu Nõukogu ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 30. septembri 2010. aasta otsuse kohtuasjas T-85/09: Kadi vs. komisjon (EKL 2010, lk II-5177, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus”), millega Üldkohus tühistas Y. A. Kadit puudutavas osas komisjoni 28. novembri 2008. aasta määruse (EÜ) nr 1190/2008, millega muudetakse 101. korda nõukogu määrust (EÜ) nr 881/2002, millega kehtestatakse teatavate Osama bin Ladeni, Al-Qaida võrgu ja Talibaniga seotud isikute ja üksuste vastu suunatud eripiirangud (ELT L 322, lk 25, edaspidi „vaidlusalune määrus”).

Õiguslik raamistik

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja

- 2 San Franciscos (Ameerika Ühendriigid) 26. juunil 1945 alla kirjutatud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja artikli 1 lõigete 1 ja 3 kohaselt on Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni eesmärkideks „[s]äilitada rahvusvahelist rahu ja julgeolekut” ning „[a]rendada rahvusvahelist koostööd majandusliku, sotsiaalse, kultuurilise ja humanitaarse iseloomuga rahvusvaheliste probleemide lahendamisel ning lugupidamise kasvatamisel ja süvendamisel inimõiguste ja kõigile mõeldud põhivabaduste vastu, tegemata vahet rassi, soo, keele ja usundi alusel”.
- 3 Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja artikli 24 lõike 1 kohaselt on Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Julgeolekunõukogul (edaspidi „Julgeolekunõukogu”) peamine vastutus rahvusvahelise rahu ja julgeoleku säilitamise eest. Artikli 24 lõige 2 sätestab, et nende kohustuste täitmisel tegutseb Julgeolekunõukogu Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni eesmärkide ja põhimõtete kohaselt.
- 4 Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja artikli 25 kohaselt nõustuvad Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) liikmed vastavalt sellele põhikirjale Julgeolekunõukogu otsustele alluma ja neid täitma.
- 5 Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja VII peatükk „Tegevus rahu ohustamise, rahu rikkumise ja agressiooniaktide puhul” määrab kindlaks meetmed, mis tuleb sellistel juhtudel võtta. Seda peatükki sisse juhatavat põhikirja artikkel 39 sätestab, et Julgeolekunõukogu määrab kindlaks iga rahu ohustamise, iga rahu rikkumise või agressiooniakti olemasolu ja annab soovitusi või otsustab, milliseid meetmeid tuleb põhikirja artiklite 41 ja 42 kohaselt võtta rahvusvahelise rahu ja julgeoleku säilitamiseks või taastamiseks. Põhikirja artikli 41 kohaselt võib Julgeolekunõukogu otsustada, millised relvajõudude kasutamisega mitteseotud meetmed tuleb võtta tema otsuste täitmiseks, ja ta võib nõuda Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni liikmeilt nende meetmete rakendamist.
- 6 Vastavalt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja artikli 48 lõikele 2 täidavad Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni liikmed vahetult ja ka aktsioonide teel vastavates rahvusvahelistes asutustes, mille liikmeks nad on, Julgeolekunõukogu otsuseid rahvusvahelise rahu ja julgeoleku säilitamisel.

- 7 Põhikirja artikkel 103 sätestab, et kui Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni liikmete põhikirjajärgsed kohustused on vastuolus kohustustega, mis neil on mingi teise rahvusvahelise kokkuleppe järgi, siis on põhikirjajärgsetel kohustustel ülimuslik jõud.

Julgeolekunõukogu rahvusvahelise terrorismi vastased meetmed ning nende meetmete rakendamine liidus

- 8 Alates 1990. aastate lõpust ning eelkõige pärast 11. septembri 2001. aasta rünnakuid Ameerika Ühendriikides on Julgeolekunõukogu Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja VII peatüki alusel vastu võtnud terve hulga resolutsioone, mille eesmärk on võidelda rahvusvahelist rahu ja julgeolekut ähvardava terrorismiohuga. Kuigi algselt olid need resolutsioonid suunatud üksnes Afganistani Talibani vastu, laiendati neid hiljem Osama bin Ladenile, Al-Qaidale ning nendega seotud isikutele ja üksustele. Need näevad eelkõige ette nende organisatsioonide, üksuste ja isikute vara külmutamise, kelle Julgeolekunõukogu poolt vastavalt selle 15. oktoobri 1999. aasta resolutsioonile 1267 (1999) loodud komitee (edaspidi „sanktsioonide komitee”) on kandnud koondloetelusse (edaspidi „sanktsioonide komitee koondloetelu”).
- 9 Sellesse loetellu kantud organisatsioonide, üksuste või isikute kustutamistaotluste menetlemiseks nägi Julgeolekunõukogu 19. detsembri 2006. aasta resolutsioon 1730 (2006) ette Julgeolekunõukogu juures niisuguse „keskuse” loomise, mille ülesanne on võtta vastu neid taotlusi. Keskus loodi 2007. aasta märtsis.
- 10 Julgeolekunõukogu 22. detsembri 2006. aasta resolutsioon 1735 (2006) näeb lõikes 5 ette, et riigid peavad siis, kui nad teevad sanktsioonide komiteele ettepaneku kanda organisatsiooni, üksuse või isiku nimi sanktsioonide komitee koondloetellu, „esitama põhjenduste ülevaate; see ülevaade peab sisaldama võimalikult üksikasjalikku ülevaadet nime loetellu kandmise taotluse põhjustest, sealhulgas i) kõik andmed, mille põhjal võib täpselt kindlaks teha, et isik või üksus vastab ettenähtud kriteeriumidele; ii) andmete olemus ja iii) kõik andmed ja tõendid, mida on võimalik esitada.” Resolutsiooni lõike 6 kohaselt peavad riigid „nime loetellu kandmiseks taotlust esitades täpsustama ülevaate neid andmeid, mida võib teavitamise eesmärgil avaldada sellele isikule või üksusele, kelle nimi kantakse [sanktsioonide komitee koondloetellu], ning neid andmeid, mida võib avaldada seda taotlenud [...] riikidele”.
- 11 Julgeolekunõukogu 30. juuni 2008. aasta resolutsiooni 1822 (2008) lõige 12 näeb ette, et riigid peavad eelkõige „iga loetellu kandmise taotluse juures tooma täpsemalt välja vastava ülevaate need andmed, mida võib avaldada eelkõige selleks, et [sanktsioonide] komitee võiks koostada lõikes 13 kirjeldatud kokkuvõtte või selleks, et teavitada või informeerida seda isikut või üksust, kelle nimi on kantud [nimetatud komitee koond]loetellu, ja need andmed, mida võib edastada huvitatud [...] riikidele nende taotlusel”. Resolutsiooni lõige 13 sätestab ühelt poolt, et sanktsioonide komitee avaldab nime koondloetellu kandmisel oma veebilehel „loetellu kandmise põhjuste kokkuvõtte”, ning teiselt poolt, et nimetatud komitee püüab avaldada oma veebilehel kõnealusesse „loetellu kandmise põhjuste kokkuvõtte” nende nimede osas, mis kanti loetellu enne nimetatud resolutsiooni vastuvõtmist.
- 12 Mis puudutab loetelust kustutamise taotlusi, siis loodi Julgeolekunõukogu 17. detsembri 2009. aasta resolutsiooniga 1904 (2009) „ombudsmani büroo”, mille ülesanne on resolutsiooni lõike 20 kohaselt sanktsioonide komitee abistamine nende taotluste uurimisel. Sama lõike kohaselt peab ombudsmani ülesandeid täitma nimetatud isik olema kõrge moraaliga lugupeetud isik, kes on erapooletu ja laitmatu renomeega ning kellel on asjaomasel valdkonnas (õigus, inimõigused, terrorismivastane võitlus ja sanktsioonid) kõrge kvalifikatsioon ja kogemus. Ombudsmani ülesanded, mida on kirjeldatud resolutsiooni II lisas, hõlmavad puudutatud riikidelt informatsiooni kogumise etappi ning kooskõlastamise etappi, mis võib sisaldada dialoogi alustamist organisatsiooni, üksuse või isikuga, kes

taotleb tema nime kustutamist sanktsioonide komitee koondloetelust. Nende kahe etapi lõppedes koostab ombudsman „üldaruande” sanktsioonide komiteele, kes uurib seega kustutamistaotlust ombudsmani abiga ning otsustab uurimise lõppedes, kas ta rahuldab nimetatud taotluse.

- 13 Kuna liikmesriigid on mitmes ühise välis- ja julgeolekupoliitika alusel vastu võetud ühises seisukohas leidnud, et Julgeolekunõukogu poolt rahvusvahelise terrorismivastase võitluse vallas vastu võetud resolutsioonide rakendamiseks on vaja liidu meetmeid, võttis nõukogu vastu mitu määrust, mis näevad eelkõige ette sanktsioonide komitee poolt kindlaks määratud organisatsioonide, üksuste ja isikute vara külmutamise.
- 14 Paralleelselt eespool kirjeldatud sanktsioonide korruga, mis hõlmab üksnes sanktsioonide komitee poolt nimeliselt nimetatud organisatsioone, üksusi ja isikuid, kes on seotud Osama bin Ladeni, Al-Qaida võrgu ja Talibaniga, on olemas ka ulatuslikum kord Julgeolekunõukogu 28. septembri 2001. aasta resolutsioonis 1373 (2001), mis võeti samuti vastu vastusena 11. septembri 2001. aasta terroriaktidele. See resolutsioon, mis näeb ette samuti vara külmutamise meetmed, erineb eespool nimetatud resolutsioonidest selle poolest, et nende organisatsioonide, üksuste või isikute kindlaksmääramine, kelle suhtes seda tuleb kohaldada, on täielikult riikide pädevuses.
- 15 Nimetatud resolutsioon rakendati liidu tasandil 27. detsembri 2001. aasta ühise seisukohaga 2001/931/ÜVJP terrorismivastaste erimeetmete rakendamise kohta (EÜT L 344, lk 93) ja nõukogu 27. detsembri 2001. aasta määrusega (EÜ) nr 2580/2001 teatavate isikute ja üksuste vastu suunatud eripiirangute kohta terrorismivastaseks võitluseks (EÜT L 344, lk 70, parandatud ELT 2010, L 52, lk 58; ELT eriväljaanne 18/01, lk 207). Need aktid sisaldavad terrorismiga seotuses kahtlustatavate organisatsioonide, üksuste ja isikute loetelu, mida vaadatakse korrapäraselt läbi.

Vaidluste taust

Kohtuotsuse Kadi aluseks olnud kohtuasi

- 16 17. oktoobril 2001 kanti sanktsioonide komitee koondloetellu Y. A. Kadi nimi, kelle kohta oli kindlaks tehtud, et ta on Osama bin Ladeni ja Al-Qaida võrguga seotud isik.
- 17 See nimi lisati seepeale komisjoni 19. oktoobri 2001. aasta määrusega (EÜ) nr 2062/2001, millega muudetakse kolmandat korda määrust nr 467/2001 (EÜT L 277, lk 25), nõukogu 6. märtsi 2001. aasta määruse (EÜ) nr 467/2001, millega keelustatakse teatavate kaupade ja teenuste eksport Afganistani, laiendatakse Afganistani rühmitusega Taliban seotud lennukeldu ning rahaliste vahendite ja muude finantsallikate külmutamist ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 337/2000 (EÜT L 67, lk 1), I lisas olevasse loetellu. Seejärel kanti see nõukogu 27. mai 2002. aasta määruse (EÜ) nr 881/2002, millega kehtestatakse teatavate Osama bin Ladeni, Al-Qaida võrgu ja Talibaniga seotud isikute ja üksuste vastu suunatud eripiirangud ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus nr 467/2001 (EÜT L 139, lk 9; ELT eriväljaanne 18/01, lk 294), I lisas olevasse loetellu.
- 18 Y. A. Kadi esitas 18. detsembril 2001 Üldkohtule hagi, millega taotles algselt määruste nr 467/2001 ja nr 2062/2001 ning hiljem määruse nr 881/2002 tühistamist teda puudutavas osas. Oma tühistamise nõuetes väitis ta vastavalt, et rikutud on tema õigust olla ära kuulatud, omandiõigust, proportsionaalsuse põhimõtet ja õigust tõhusale kohtulikule kontrollile.
- 19 Üldkohus jättis oma 21. septembri 2005. aasta otsuses kohtuasjas T-315/01: Kadi vs. nõukogu ja komisjon (EKL 2005, lk II-3649) selle hagi rahuldamata. Üldkohus leidis sisuliselt, et Ühinenud Rahvaste Organisatsiooniga seotud rahvusvahelise õiguskorra ja liidu õiguskorra vahelisi suhteid reguleerivatest põhimõtetest tuleneb, et selles osas, milles määrusega nr 881/2002 rakendatakse Julgeolekunõukogu resolutsiooni, mis ei anna selleks mingit kaalutlusruumi, allub selle õigusakti

sisuline õiguspärasus kohtulikule kontrollile üksnes *ius cogens*'i alla kuuluvate õigusnormide osas, ning seetõttu, kui nimetatud erand välja arvata, on sel määrusel kohtulik immuniteet; seejuures tuleb *ius cogens*'it mõista kui rahvusvahelist avalikku korda, mis on ilma eranditeta kohustuslik kõikidele rahvusvahelise õiguse subjektidele, sealhulgas ÜRO asutustele.

- 20 Neil asjaoludel leidis Üldkohus, et *ius cogens*'ist tulenevat inimese põhiõiguste üldist kaitsestandardit silmas pidades ei ole käesoleval juhul Y. A. Kadi viidatud õigusi rikutud. Mis puudutab eelkõige õigust tõhusale kohtulikule kontrollile, rõhutas Üldkohus, et ta ei pea kaudselt kontrollima Julgeolekunõukogu resolutsioonide kooskõla põhiõigustega nagu need on kaitstud liidu õiguskorras, ning kontrollima, kas see rahvusvaheline organ ei ole võetud meetmete põhjenduseks toodud faktiliste asjaolude ja tõendite hindamisel teinud hindamisviga, ega kaudselt kontrollima nende meetmete sobivust ja proportsionaalsust. Üldkohus lisas, et niisugune lünk Y. A. Kadi kohtulikus kaitses ei ole iseenesest *ius cogens*'iga vastuolus.
- 21 Euroopa Kohus tühistas oma 3. septembri 2008. aasta otsusega liidetud kohtuasjades C-402/05 P ja C-415/05 P: Kadi ja Al Barakaat International Foundation vs. nõukogu ja komisjon (EKL 2008, lk I-6351, edaspidi „Kadi kohtuotsus”) eespool viidatud kohtuotsuse Kadi vs. nõukogu ja komisjon ning määruse nr 881/2002 Y. A. Kadit puudutavas osas.
- 22 Euroopa Kohus leidis sisuliselt, et rahvusvahelise lepinguga kehtestatud kohustused ei saa viia EÜ asutamislepingu konstitutsiooniliste põhimõtete rikkumiseni, sealhulgas selle põhimõtte rikkumiseni, mille kohaselt kõik liidu õigusaktid peavad austama põhiõigusi, kusjuures see austamine on üks nende aktide seaduslikkuse tingimustest, mida Euroopa Kohus peab aluslepinguga kehtestatud täieliku õiguskaitsevahendite süsteemi raames kontrollima. Euroopa Kohus märkis, et hoolimata asjaolust, et Julgeolekunõukogu resolutsioonide rakendamisel tuleb arvesse võtta ÜRO raames võetud kohustusi, ei nõua Ühinenud Rahvaste Organisatsioonist lähtuvad, rahvusvahelist õiguskorda reguleerivad põhimõtted siiski niisuguse liidu akti, nagu määrus nr 881/2002, kohtuliku immuniteeti. Euroopa Kohus lisas, et niisugusel immuniteedil puudub igasugune alus aluslepingus.
- 23 Neil asjaoludel leidis Euroopa Kohus Kadi kohtuotsuse punktides 326 ja 327, et liidu kohtud peavad tagama põhimõtteliselt täieliku kontrolli kõigi liidu õigusaktide õiguspärasuse üle põhiõiguste seisukohast, sealhulgas juhul, kui niisuguste õigusaktidega rakendatakse Julgeolekunõukogu resolutsioone, ja seega rikkus Üldkohus oma analüüsis õigusnormi.
- 24 Y. A. Kadi poolt Üldkohtule esitatud hagi üle otsustades leidis Euroopa Kohus Kadi kohtuotsuse punktides 336–341, et kohtuliku kontrolli tõhusus eeldab, et liidu pädev asutus teatab puudutatud isikule asjaomase loetellu kandmise otsuse põhjendustest ja annab sellele isikule võimaluse olla sellega seoses ära kuulatud. Euroopa Kohus täpsustas seoses algse loetellu kandmise otsusega, et kõnealuste piirangute tõhususest ning asjassepuutuva määruse eesmärgist tulenevatel põhjustel on õigustatud, et teavitamine ja ärakuulamine ei toimu enne selle otsuse vastuvõtmist, vaid vastuvõtmise ajal või võimalikult kiiresti pärast seda.
- 25 Euroopa Kohus lisas Kadi kohtuotsuse punktides 345–349, et kuna nõukogu ei teatanud Y. A. Kadile asjaoludest, mida tema vastu kasutati ja millel tema vastu kehtestatud piirangud põhinesid, ega taganud talle õigust tutvuda nende asjaoludega mõistliku tähtaja jooksul pärast nende meetmete kehtestamist, ei olnud asjaomasel isikul võimalik selles osas oma seisukohta tõhusalt esitada, mistõttu on rikutud kaitseõiguseid ja õigust tõhusale kohtulikule kontrollile. Euroopa Kohus nentis kohtuotsuse punktis 350 samuti, et Y. A. Kadile ei ole rikkumist liidu kohtus heastatud, kuna nõukogu ei viidanud nimetatud kohtus ühelegi sellekohasele asjaolule. Euroopa Kohus järeldas kohtuotsuse punktides 369–371, et samadel põhjustel on rikutud Y. A. Kadi põhiõigust omandi kaitsesele.
- 26 Tühistatud määruse tagajärjed jäeti Y. A. Kadit puudutavas osas kehtima maksimaalselt kuni kolmeks kuuks, et võimaldada nõukogul tuvastatud rikkumised heastada.

Liidu institutsioonide toimingud pärast Kadi kohtuotsust ja vaidlusalune määrus

27 Sanktsioonide komitee esimees edastas 21. oktoobril 2008 Prantsusmaa alalisele esindajale ÜRO juures põhjenduste ülevaate Y.A. Kadi kandmise kohta selle komitee koondloetellu, andes loa selle Y. A. Kadile teatavaks teha.

28 See põhjenduste ülevaade on sõnastatud järgmiselt:

„Üksikisik Yasin Abdullah Ezzedine Qadi [...] vastab [sanktsioonide komitee] loetellu kandmise tingimustele, kuna ta on toime pannud järgmised teod: a) osalemine Al-Qaida võrgu, Osama bin Ladeni või Talibani või nende mis tahes rühmituse, kõrvalrühmituse, nendest tekkinud või nendest eraldunud rühmituse tegude või tegevuse rahastamises, kavandamises, hõlbustamises, ettevalmistamises või täideviimises koos nendega, nende nime all, nende huvides või nende toetuseks; b) relvade ja nendega seotud varustuse tarnimine, müümine või edastamine; c) liikmete värbamine eespool nimetatutele; d) nende toime pandud tegude või nende tegevuse toetamine mis tahes muul viisil [vt Julgeolekunõukogu resolutsioon 1822 (2008), lõige 2].

Y. A. Qadi on tunnistanud, et ta on Fondation Muwafaqi asutajaliige ning juhtis selle tegevust. Fondation Muwafaq on alati tegutsenud afgaani büroo [Makhtab al-Khidamat] (QE.M.12.01.) egiidi all; see on Abdullah Azzami ja Osama bin Ladeni [Usama Muhammed Awad Bin Laden] (QI.B.8.01.) asutatud organisatsioon ning Al-Qaida (QE.A.4.01.) eelkäija. Pärast afgaani büroo tegevuse lõpetamist 2001. aasta juuni alguses ning selle endaga liitmist Al-Qaida poolt liitusid mitmed valitsusvälised organisatsioonid, kes olid seotud afgaani bürooga, eelkõige Fondation Muwafaq, samuti Al-Qaidaga.

Y. A. Qadi andis 1992. aastal Shafiq Ben Mohamed Ben Mohamed Al-Ayadile (QI.A.25.01.) üle Fondation Muwafaqi Euroopa büroode juhtimise. Al-Ayadi juhtis 1990. aastate keskpaigas ka Fondation Muwafaqi bürood Bosnias ja Hertsegoviinas. Y.A. Qadi võttis Al-Ayadi teenistusse Al-Qaida kuulsa rahastaja Wa'el Hamza Abd al-Fatah Julaidani (QI.J.79.02.) soovitusel, kes oli võidelnud Osama bin Ladeni kõrval 1980. aastatel Afganistanis. Kui Y. A. Qadi nimetas Al-Ayadi Fondation Muwafaqi Euroopa direktori kohale, tegutses Al-Ayadi kokkulepetest lähtuvalt Osama bin Ladeniga. Al-Ayadi oli Tuneesia Front Islamique'i peamised juhte, kes saabus 1990. aastate alguses Afganistani, et läbida seal paramilitaarne koolitus; seejärel sõitis ta koos teiste isikutega Sudaani, et kohtuda seal Osama bin Ladeniga, kellega nad sõlmisid ametliku lepingu tuneeslaste vastuvõtmise ja koolitamise kohta. Nad kohtasid Osama bin Ladenit teist korda ning sõlmisid kokkuleppe, et bin Ladeni kaastöötajad Bosnias ja Hertsegoviinas võtavad vastu Itaaliast saabuvald Tuneesia võitlejaid.

1995. aastal teatas Al-Gama'at al Islamiyya juht Talad Fuad Kassem, et Fondation Muwafaq andis logistilist ja rahalist abi ühele võitlejate pataljonile Bosnias ja Hertsegoviinas. Fondation Muwafaq andis 1990. aastate keskel rahalist abi nende võitlejate terroristliku tegevuse toetamiseks ning ka relvade veoks Albaaniast Bosniasse ja Hertsegoviinasse. Osa nende tegevuste rahastamisest pärines Osama bin Ladenilt.

Y. A. Qadi oli ka üks peamised aktsionäre nüüdseks suletud Depositna Bankas, asukohaga Sarajevos, kus Al-Ayadi täitis samuti ülesandeid ning esindas Y. A. Qadi huve. Selles pangas toimusid võib-olla koosolekud, kus valmistati ette rünnakut Ameerika Ühendriikide asutuse vastu Saudi Araabias.

Peale selle omas Y.A. Qadi Albaanias mitut äriühingut, kes rahastasid ekstremiste või andsid ekstremistidele ametikohti, mis võimaldasid viimastel kontrollida kõnealuste äriühingute rahalisi vahendeid. Bin Ladenilt said käibevahendeid kuni viis Y. A. Qadile Albaanias kuuluvat äriühingut.”

29 Nimetatud põhjenduste ülevaade avaldati ka sanktsioonide komitee veebilehel.

- 30 Prantsusmaa alaline esindaja liidu juures saatis 22. oktoobril 2008 selle ülevaate komisjonile, kes saatis samal päeval selle Y. A. Kadile, teavitades viimast asjaolust, et tulenevalt kõnealuses ülevaates esitatud põhjendustest kavatseb komisjon säilitada tema nime määruse nr 881/2002 I lisa sisalduvas loetelus. Komisjon andis Y. A. Kadile kuni 10. novembrini 2008 aega esitada oma märkused kõnealuste põhjenduste kohta ning esitada komisjonile enne tema lõpliku otsuse vastuvõtmist kogu informatsioon, mida asjaomane isik peab oluliseks.
- 31 Y. A. Kadi esitas 10. novembril 2008 komisjonile oma märkused. Väites nende dokumentaalsete tõendite alusel, millest nähtus, et Šveitsi, Türgi ja Albaania ametivõimud olid lõpetanud tema suhtes terroristlike organisatsioonide väidetava toetamise või finantskuritegevuse tõttu algatatud kriminaalmenetlused, et iga kord, kui talle anti võimalus esitada oma seisukoht tema vastu esitatud tõendite kohta, õnnestus tal tõendada tema vastu esitatud süüdistuste alusetust, nõudis Y. A. Kadi nende tõendite esitamist, mis kinnitaksid väiteid ja kinnitusi põhjenduste ülevaates, mis koostati tema kandmise kohta sanktsioonide komitee koondloetellu, nõudes samuti komisjoni toimiku asjakohaseid dokumente ja seda, et talle antaks võimalus nende tõendite kohta märkuste esitamiseks. Kritisearides selles põhjenduste ülevaates sisalduvate teatavate süüdistuste ebamäärast või üldist olemust, vaidlustas ta tõenditele tuginedes tema vastu esitatud iga põhjenduse põhjendatuse.
- 32 Komisjon võttis 28. oktoobril 2008 vastu vaidlusaluse määruse.
- 33 Määruse põhjendused 3–6, 8 ja 9 on sõnastatud järgmiselt:
- „(3) Et järgida [Kadi] [kohtu]otsust, saatis komisjon hr Kadile [...] sanktsioonide komitee põhjenduste kokkuvõtted ning andis [talle] võimaluse esitada kõnealuste põhjenduste kohta märkusi, et teha teatavaks oma seisukoht.
- (4) Hr Kadi [...] saat[is] komisjonile oma märkused ja komisjon on need läbi vaadanud.
- (5) Nende isikute, rühmituste ja üksuste loetelu, kelle suhtes kohaldatakse rahaliste vahendite ja majandusressursside külmutamist ja mille on koostanud [...] sanktsioonide komitee, sisaldab hr Kadit [...].
- (6) Pärast hr Kadi poolt 10. novembri 2008. aasta kirjas esitatud märkuste põhjalikku analüüsimist ning arvestades rahaliste vahendite ja majandusressursside külmutamise ennetavat iseloomu, on komisjon arvamusel, et hr Kadi loetellu lisamine on põhjendatud, arvestades tema seotust Al-Qaida võrguga.
- [...]
- (8) Seda arvestades tuleks I lisa täiendada kannetega hr Kadi [...] kohta.
- (9) Käesolevat määrust tuleks kohaldada alates 30. maist 2002, arvestades määruse [...] nr 881/2002 alusel rahaliste vahendite ja majandusressursside külmutamise ennetavat iseloomu ja eesmärki ning vajadust kaitsta nende ettevõtjate õigustatud huve, kes sõltuvad [Kadi kohtuotsusega] tühistatud määruse õiguspärasusest.”
- 34 Vaidlusaluse määruse artikli 1 ja lisa kohaselt muudetakse määruse nr 881/2002 I lisa vastavalt, nimelt lisatakse pealkirja „Füüsilised isikud” alla järgmine kanne:

„Yasin Abdullah Ezzedine Qadi (teiste nimedega a) Kadi, Shaykh Yassin Abdullah, b) Kahdi, Yasin; c) Yasin Al-Qadi). Sünniaeg: 23.2.1955. Sünnikoht: Kairo, Egiptus. Kodakondsus: Saudi Araabia. Passi nr: a) B 751 550, b) E 976 177 (välja antud 6.3.2004, aegub 11.1.2009). Muu teave: Jeddah, Saudi Araabia.”

- 35 Vaidlusaluse määruse artikli 2 kohaselt jõustus määrus 3. detsembril 2008 ning seda kohaldatakse alates 30. maist 2002.
- 36 Komisjon vastas Y. A. Kadi 10. novembri 2008. aasta märkustele 8. detsembri 2008. aasta kirjaga.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

- 37 Y. A. Kadi esitas Üldkohtu kantseleisse 26. veebruaril 2009 hagi, milles nõudis vaidlusaluse määruse tühistamist teda puudutavas osas. Oma nõuete toetuseks esitas ta viis väidet. Teise väite kohaselt on rikutud kaitseõigusi ning õigust tõhusale kohtulikule kaitsele ning viienda väite kohaselt on riivatud ebaoproportsionaalselt omandiõigust.
- 38 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 126 leidis Üldkohus Euroopa Kohtu Kadi kohtuotsuse punktidele 326 ja 327 tuginedes kõigepealt, et Üldkohtu ülesanne on tagada „põhimõtteliselt täielik kontroll” vaidlusaluse määruse seaduslikkuse üle liidus tagatud põhiõiguste seisukohast. Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 127–129 lisis Üldkohus, et senikaua, kuni sanktsioonide komitee läbiviidavad läbivaatamise menetlused ei paku ilmselgelt tõhusa kohtuliku kaitse tagatist, saab liidu kohtu kontrolli liidu võetud meetmete üle, millega külmutatakse rahalisi vahendeid, pidada tõhusaks üksnes siis, kui see käsitleb kaudselt sanktsioonide komitee enda sisulisi hinnanguid ning nende aluseks olevaid asjaolusid.
- 39 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 131 leiti, et komisjoni ja nõukogu argumendid selle kohta, et Euroopa Kohus ei võtnud Kadi kohtuotsuses seisukohta selle kohtuliku kontrolli ulatuse ja intensiivsuse osas, olid ilmselgelt ekslikud.
- 40 Esiteks leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 132–135 sellega seoses sisuliselt seda, et Kadi kohtuotsusest ja eelkõige selle punktidest 326, 327, 336 ja 342–344 nähtub selgelt, et Euroopa Kohus pidas silmas, et põhimõtteliselt täielik kohtulik kontroll ei hõlma mitte üksnes vaidlustatud õigusakti nähtavat põhjendatust, vaid ka tõendeid ja andmeid, millel selles aktis antud hinnangud põhinevad.
- 41 Teiseks rõhutas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 138–146, et kuivõrd Euroopa Kohus võttis üle olulise osa Üldkohtu põhjendustest, mille viimane arendas välja käesoleva kohtuotsuse punktides 14 ja 15 nimetatud korra kontekstis 12. detsembri 2006. aasta otsuses kohtuasjas T-228/02: *Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran vs. nõukogu* (EKL 2006, lk II-4665), siis ta kiitis heaks ning tahtis omaks võtta selles kohtuotsuses määratletud kohtuliku kontrolli standardi ja intensiivsuse, mille kohaselt peab liidu kohus kontrollima asjaomase institutsiooni antud hinnangut asjassepuutuvate piirangute põhjenduseks toodud faktidele ja asjaoludele, ning kontrollima selle hinnangu aluseks olevate andmete ja tõendite sisulist täpsust, usaldusväarsust ja kokkusobivust, ilma et tema vastu saaks esitada nende asjaolude salajasusel või konfidentsiaalsusel põhinevat vastuväidet.
- 42 Rõhutades vaidlustatud kohtuotsuse punktides 148–151 ka, et Y. A. Kadi suhtes peaaegu juba kümme aastat kehtivate piirangutega on tema õigusi riivatud märkimisväärselt ja püsivalt, kiitis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 151 heaks „selliste rahaliste vahendite külmutamise meetmete suhtes nagu käesolevas asjas käsitletavat [...] täieliku ja range kohtuliku kontrolli põhimõt[t]e”.
- 43 Seejärel teist ja viendat tühistamisväidet analüüsides, tuvastas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 171–180 Y. A. Kadi kaitseõiguste rikkumise pärast seda, kui ta oli sisuliselt märkinud, et:
- nimetatud õigusi austati üksnes puhtformaalselt ja näiliselt, sest komisjon pidas enda suhtes rangelt siduvaks sanktsioonide komitee hinnanguid ning ei kaalunud seetõttu hetkekski nende kahtluse alla seadmist Y. A. Kadi märkuste tõttu ega püüdnud tegelikult kummutada viimati nimetatud esitatud õigustavaid tõendeid;

- komisjon keeldus andmast Y. A. Kadile võimalust tutvuda tema vastu esitatud tõenditega, hoolimata viimase sõnaselgest taotlusest, ilma et selle isiku huvid oleks olnud tasakaalus vajadusega kaitsta kõnealuste andmete konfidentsiaalsust ja
 - Y. A. Kadi kandmise kohta sanktsioonide komitee koondloetelusse koostatud põhjenduste ülevaates sisalduvad andmed ja ebamäärased süüdistused, näiteks süüdistus, mille kohaselt Y. A. Kadi oli aksionär Bosnia pangas, kus „võib-olla” toimusid koosolekud, kus valmistati ette rünnakut Ameerika Ühendriikide asutuse vastu Saudi Araabias, olid ilmselgelt ebapiisavad selleks, et puudutatud isik võiks tõhusalt ümber lükata tema vastu esitatud süüdistused.
- 44 Üldkohus leidis ka vaidlustatud kohtuotsuse punktides 181–184, et rikutud on tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtet, esiteks, kuna Y. A. Kadil ei olnud vähimatki tegelikku juurdepääsu tema vastu esitatud informatsioonile ja tõenditele, ei saanud see isik kaitsta oma õigusi nimetatud asjaoludega seoses rahuldavates tingimustes liidu kohtus, ning teiseks ei heastatud seda rikkumist Üldkohtu menetluse raames, kuna asjaomased institutsioonid ei teavitanud teda ühestki niisugusest asjaolust või ei andnud mingisugust informatsiooni Y. A. Kadi vastu esitatud tõendite kohta.
- 45 Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 192–194, et kuna vaidlustatud määrus võeti vastu, ilma et Y. A. Kadil oleks võimaldatud esitada oma seisukohta pädevatele asutustele, hoolimata tema omandiõiguse olulisest piiramisest, mida kujutavad endast tema vara külmutamise meetmed nende üldise ulatuse ja kestuse tõttu, oli niisuguste meetmete kehtestamise näol tegemist tema omandiõiguse põhjendamatu piiramisega, mistõttu olid põhjendatud Y. A. Kadi etteheited seoses proportsionaalsuse põhimõtte rikkumisega tulenevalt sellest, et kõnealuse määrusega riivatakse tema põhiõigust omandi kaitsele.
- 46 Niisiis tühistas Üldkohus vaidlusaluse määruse Y. A. Kadit puudutavas osas.

Menetlus Euroopa Kohtus ja poolte nõuded

- 47 Euroopa Kohtu presidendi 9. veebruari 2011. aasta määrusega liideti kohtuasjad C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P kirjaliku ja suulise menetluse ning kohtuotsuse huvides.
- 48 Euroopa Kohtu presidendi 23. mai 2011. aasta määrusega lubati esiteks Tšehhi Vabariigil, Taani Kuningriigil, Iirimaa, Hispaania Kuningriigil ja Austria Vabariigil astuda kohtuasja C-593/10 P menetlusse nõukogu nõuete toetuseks ning teiseks astuda Bulgaaria Vabariigil, Itaalia Vabariigil, Luksemburgi Suurhertsogiriigil, Ungaril, Madalmaade Kuningriigil, Slovaki Vabariigil ja Soome Vabariigil kohtuasjade C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P menetlusse komisjoni, nõukogu ja Ühendkuningriigi nõuete toetuseks.
- 49 Komisjon palub Euroopa Kohtul kohtuasjas C-584/10 P:
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus tervikuna;
 - jätta põhjendamatus tõttu rahuldamata Y. A. Kadi nõue tühistada vaidlusalune määrus teda puudutavas osas ja
 - mõista käesolevas apellatsioonimenetluses ja Üldkohtu menetluses komisjoni kantud kohtukulud välja Y. A. Kadilt.
- 50 Nõukogu palub Euroopa Kohtul kohtuasjas C-593/10 P:
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus;

- jätta põhjendamatusesse tõttu rahuldamata Y. A. Kadi nõue tühistada vaidlusalune määrus teda puudutavas osas ja
 - mõista Y. A. Kadilt välja esimeses astmes toimunud menetluses ja käesolevas apellatsioonimenetluses kantud kohtukulud.
- 51 Ühendkuningriik palub Euroopa Kohtul kohtuasjas C-595/10 P:
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus tervikuna;
 - jätta rahuldamata Y. A. Kadi nõue tühistada vaidlusalune määrus teda puudutavas osas ja
 - mõista Ühendkuningriigi kantud kohtukulud Euroopa Kohtu menetluses välja Y. A. Kadilt.
- 52 Y. A. Kadi palub Euroopa Kohtul neis kolmes kohtuasjas:
- jätta apellatsioonkaebused rahuldamata;
 - jätta vaidlustatud kohtuotsus muutmata ja tunnistada see alates selle väljakuulutamise päevast viivitamata täidetavaks ning
 - mõista tema käesolevas apellatsioonimenetluses kantud kohtukulud, sealhulgas kõik menetluse astunud liikmesriikidele vastamise seotud kulud välja apellatsioonkaebuse esitajatelt.
- 53 Prantsuse Vabariik, menetlusesse astuja esimeses kohtuastmes, palub Euroopa Kohtul neis kolmes kohtuasjas:
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus ja
 - kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikliga 61 teha ise asja suhtes lõplik kohtuotsus ja jätta rahuldamata Y. A. Kadi esimeses astmes esitatud nõuded.
- 54 Bulgaaria Vabariik, Tšehhi Vabariik, Taani Kuningriik, Iirimaa, Hispaania Kuningriik, Itaalia Vabariik, Luksemburgi Suurhertsogiriik, Ungari, Madalmaade Kuningriik, Austria Vabariik, Slovaki Vabariik ja Soome Vabariik paluvad vaidlustatud kohtuotsuse tühistada ja jätta Y. A. Kadi tühistamishagi rahuldamata.

Suulise menetluse uuendamise taotlus

- 55 Y. A. Kadi palus 9. aprilli 2013. aasta kirjas Euroopa Kohtult suulise menetluse uuendamist, väites sisuliselt, et kohtujuristi ettepaneku punktis 117 sisalduv seisukoht seoses kaitseõiguste tagamisega on vastuolus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 171 ja 172 tehtud Üldkohtu faktiliste tuvastustega, mille üle pooled ei ole käesolevate apellatsioonkaebuste raames vaielnud.
- 56 Sellega seoses olgu esiteks meenutatud, et Euroopa Kohus võib kodukorra artikli 83 kohaselt määrusega suulise menetluse uuendada omal algatusel või kohtujuristi ettepanekul või ka poolte taotlusel, kui ta leiab, et tal ei ole piisavalt teavet või kui asja lahendamisel tuleks tugineda argumentidele, mille üle pooled ei ole vaielnud (vt 11. aprilli 2013. aasta otsus kohtuasjas C-535/11: Novartis Pharma, punkt 30 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 57 Teiseks on ETL artikli 252 teise lõigu kohaselt kohtujuristi ülesanne teha avalikul kohtuistungil täiesti erapooletult ja sõltumatult põhjendatud ettepanekuid kohtuasjades, mis Euroopa Kohtu põhikirja kohaselt nõuavad tema osalust. Kohtujuristi ettepanek ega selleni jõudmiseks läbitud arutluskäik ei ole Euroopa Kohtule siduvad (vt 22. novembri 2012. aasta otsus kohtuasjas C-89/11 P: E.ON Energie vs. komisjon, punkt 62 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 58 Käesoleval juhul leiab Euroopa Kohus, olles kohtujuristi ära kuulanud, et tal on otsuse tegemiseks piisavalt teavet ning kohtuasjade lahendamisel ei tule tugineda argumentidele, mille üle pooled ei ole vaieldud. Seetõttu ei ole suulise menetluse uuendamise taotlust vaja rahuldada.

Apellatsioonkaebused

- 59 Komisjon, nõukogu ja Ühendkuningriik esitavad oma vastavate apellatsioonkaebuste põhjendamiseks erinevaid väiteid. Neid on sisuliselt kokku kolm. Esimese, komisjoni esitatud väite kohaselt on rikutud õigusnormi seoses sellega, et ei ole tunnustatud vaidlusaluse määruse kohtulikku immuniteti. Teise, komisjoni, nõukogu ja Ühendkuningriigi esitatud väite kohaselt on rikutud õigusnorme seoses vaidlustatud kohtuotsuses määratletud kohtuliku kontrolli intensiivsuse määraga. Kolmanda, samade apellantide esitatud väite kohaselt tegi Üldkohus vigu, kui ta analüüsis Y. A. Kadi Üldkohtus esitatud väiteid, et rikutud on tema kaitseõiguseid, õigust tõhusale kohtulikule kaitsele ning proportsionaalsuse põhimõtet.

Esimene väide, mille kohaselt on rikutud õigusnormi seoses sellega, et ei ole tunnustatud vaidlusaluse määruse kohtulikku immuniteti

Poolte argumentid

- 60 Esimese väitega heidab nõukogu, keda toetavad Iirimaa, Hispaania Kuningriik ja Itaalia Vabariik, Üldkohtule ette seda, et viimane rikkus õigusnormi, kui ta keeldus Kadi kohtuotsust järgides eelkõige vaidlustatud kohtuotsuse punktis 126 tunnustamast vaidlusaluse määruse kohtulikku immuniteti. Nõukogu, keda toetab Iirimaa, palub sõnaselgelt Euroopa Kohtul vaadata uuesti läbi Kadi kohtuotsuses selles osas esitatud põhimõtted.
- 61 Vaidlustatud kohtuotsuse punktidele 114–120 tuginedes väidab nõukogu, keda toetavad Iirimaa ja Itaalia Vabariik, et vaidlusaluse määruse kohtuliku immunitedi eitamisega ei võeta arvesse rahvusvahelist õigust. See eitamine jätab nimelt tähelepanuta nii Julgeolekunõukogu peamise vastutuse rahvusvahelise rahu ja julgeoleku säilitamiseks vajalike meetmete määratlemisel kui ka Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirjast tulenevate kohustuste ülimuslikkuse kõikidest muudest rahvusvahelistest lepingutest tulenevate kohustuste ees. See ei arvesta heas usus tegutsemise ja vastastikuse abistamise kohustust, mis on nõutav Julgeolekunõukogu meetmete rakendamisel. Niisugune lähenemine tähendab selles küsimuses pädevate rahvusvaheliste asutuste asendamist liidu institutsioonidega. See võrdub Julgeolekunõukogu resolutsioonide õiguspärasuse kontrollimisega liidu õiguse vaatepunktist. Ohustatud on nende resolutsioonide ühetaoline, tingimusteta ja viivitamatu kohaldamine. Riigid, kes on samaaegselt nii ÜRO kui liidu liikmed, asetatakse nende rahvusvaheliste kohustustega seoses keerulisse olukorda.
- 62 Nõukogu arvates on vaidlusaluse määruse kohtuliku immunitedi eitamine vastuolus liidu õigusega. See jätab tähelepanuta tõsiasja, et liidu õiguse kohaselt on liidu institutsioonid kohustatud järgima rahvusvahelist õigust ning ÜRO asutuste otsuseid, kui need institutsioonid teostavad rahvusvahelisel areenil pädevust, mille neile on üle andnud liikmesriigid. See ei arvesta vajadusega tagada tasakaal ühelt poolt rahvusvahelise rahu ja julgeoleku säilitamise ning teiselt poolt inimõiguste ja põhivabaduste kaitse vahel.

- 63 Y. A. Kadi väidab, et niisuguse liidu õigusakti nagu vaidlusaluse määruse kohtuliku immuniteedi puudumise kahtluse alla seadmisega ei võeta arvesse kohtuotsuse seadusjõu põhimõtet, kuna see puudutab õigusküsimust, mille kohta tehti samade poolte vahel Kadi kohtuotsus pärast samade argumentide analüüsimist nagu on esitatud käesolevas asjas.
- 64 Nimetatud kohtuotsuse erinevatele lõikudele viidates vaidleb Y.A. Kadi igal juhul vastu väitele, et vaidlusaluse määruse kohtuliku immuniteedi eitamine on vastuolus rahvusvahelise ja liidu õigusega.

Euroopa Kohtu hinnang

- 65 Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 126, et Kadi kohtuotsuse punktide 326 ja 327 kohaselt ei saa vaidlusalusel määruel olla mis tahes kohtulikku immuniteedi põhjusel, et sellega rakendatakse Julgeolekunõukogu poolt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja VII peatüki alusel vastu võetud resolutsioone.
- 66 Nendes erinevates tegurites, mis olid põhjenduseks Euroopa Kohtu lahendusele Kadi kohtuotsuse punktides 291–327 ning mis on sisuliselt seotud konstitutsioonilise tagatisega, mille moodustab õigusel rajanevas liidus (vt 29. juuni 2010. aasta otsus kohtuasjas C-550/09: E ja F, EKL 2010, lk I-6213, punkt 44, ja 26. juuni 2012. aasta otsus kohtuasjas C-335/09 P: Poola vs. komisjon, punkt 48) kohtulik kontroll iga liidu õigusakti, sealhulgas – nagu käesoleval juhul – rahvusvahelist õigusakti rakendavate õigusaktide õiguspärasuse üle liidu õiguses sätestatud põhiõigustest lähtuvalt, ei ole näha ühtegi muutust, mis võiks kahtluse alla seada nimetatud kohtuotsuses Euroopa Kohtu leitud lahenduse.
- 67 Rahvusvahelisel tasandil otsustatud piiranguid rakendavate liidu õigusaktide kohtuliku immuniteedi puudumist on ka kinnitatud Euroopa Kohtu 3. detsembri 2009. aasta otsuses liidetud kohtuasjades C-399/06 P ja C-403/06 P: Hassan ja Ayadi vs. nõukogu, (EKL 2009, lk I-11393, punktid 69–75) ja sellest hiljem 16. novembri 2011. aasta otsuses kohtuasjas C-548/09 P: Bank Melli Iran vs. nõukogu (EKL 2011, lk I-11381), mille punktis 105 on Kadi kohtuotsusele tuginedes leitud, et ilma et see siiski seaks kahtluse alla Julgeolekunõukogu resolutsiooni ülimuslikkust rahvusvahelisel tasandil, ei saa liidu institutsioonide kohustus austada Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni institutsioone tuua kaasa seda, et ei kontrollita niisuguste liidu õigusaktide õiguspärasust selliste põhiõiguste seisukohast, mis kuuluvad lahutamatuult liidu õiguse üldpõhimõtete hulka.
- 68 Sellest tuleneb, et vaidlustatud kohtuotsuses, eelkõige selle punktis 126, ei rikkunud Üldkohus õigusnormi, kui ta keeldus Kadi kohtuotsuse kohaselt tunnustamast vaidlusaluse määruse kohtulikku immuniteedi.
- 69 Seega tuleb esimene väide tagasi lükata.

Teine ja kolmas väide, mille kohaselt on vastavalt rikutud õigusnormi seoses vaidlustatud kohtuotsuses määratletud kohtuliku kontrolli intensiivsuse määraga ning mille kohaselt Üldkohus on teinud vigu, kui ta analüüsis tühistamisväiteid, et rikutud on kaitseõiguseid, õigust tõhusale kohtulikule kaitsele ja proportsionaalsuse põhimõtet

- 70 Teist ja kolmandat väidet tuleb analüüsida koos, kuna nendega heidetakse sisuliselt ette seda, et Üldkohus rikkus vaidlustatud kohtuotsuses kaitseõiguste ja õiguse tõhusale kohtulikule kaitsele tõlgendamisel õigusnormi.

Poolte argumendid

- 71 Teise ja kolmanda väite raames väidavad komisjon, nõukogu ja Ühendkuningriik, keda toetavad Bulgaaria Vabariik, Tšehhi Vabariik, Taani Kuningriik, Iirimaa, Hispaania Kuningriik, Prantsuse Vabariik, Itaalia Vabariik, Luksemburgi Suurhertsogiriik, Ungari, Madalmaade Kuningriik, Austria Vabariik, Slovaki Vabariik ja Soome Vabariik esiteks, et vaidlustatud kohtuotsuses on rikutud õigusnormi, kuna vastupidi selle kohtuotsuse punktides 132–147 sedastatule, ei sisalda Kadi kohtuotsus midagi sellist, mis toetaks Üldkohtu lähenemist küsimusele, millise intensiivsuse määraga peab olema niisuguse liidu õigusakti nagu vaidlusalune määrus suhtes teostatav kohtulik kontroll.
- 72 Ühelt poolt tuleb nende arvates Kadi kohtuotsuse punktis 326 sõnastatud vaidlusaluse määruse õiguspärasuse „põhimõtteliselt täieliku kontrolli” nõue asetada selle akti vastuvõtmise rahvusvahelise konteksti, mida on kirjeldatud eelkõige nimetatud kohtuotsuse punktides 292–297.
- 73 Teiselt poolt leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 138 ebaõigesti, et Euroopa Kohus võttis Kadi kohtuotsuses omaks Üldkohtu käesoleva kohtuotsuse punktides 14 ja 15 käsitletud korda puudutavas praktikas otsustatud kontrollitaseme määratluse. Nimelt ei viidatud Kadi kohtuotsuses kordagi Üldkohtu sellele praktikale. Pealegi jätab see kaalutus tähelepanuta nimetatud korra ja käesolevas asjas käsitletava korra vahelised põhjapanevad erinevused, mis puudutavad liidu institutsioonide kaalutusruumi ja nende juurdepääsu vastu võetud piirangutega seotud andmetele ja tõenditele.
- 74 Teiseks väidavad komisjon, nõukogu ja Ühendkuningriik, keda toetavad kõik apellatsioonimenetlusse astunud liikmesriigid, rahvusvahelisest õigusest ja liidu õigusest tuletatud argumentide põhjal, mis on ehk võrreldavad käesoleva kohtuotsuse punktides 61 ja 62 esitatud argumentidega, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 123–147 sisalduva kohtuliku kontrolli intensiivsuse määratlemisel on rikutud õigusnormi. Nad lisavad, et Üldkohtu liigselt sekkuv lähenemine vaidlustatud kohtuotsuses ei ole ühitatav väljakujunenud kohtupraktikaga, mis pooldab piiratud kohtulikku kontrolli, piirdudes ilmselge kaalutusveaga nende aktide puhul, mis väljendavad komplekssetest hinnangutest ja üldiselt määratletud eesmärkidega seoses laiast kaalutusruumist tulenevaid valikuid.
- 75 Kolmandaks väidavad komisjon, nõukogu ja Ühendkuningriik, et Üldkohus märkis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 148–151 ebaõigesti, et käesoleval juhul käsitletavad piirangud tuleks nüüdsest samastada kriminaalkaristusega. Tšehhi Vabariigi, Iirimaa, Prantsuse Vabariigi, Itaalia Vabariigi, Ungari ja Austria Vabariigi toetusel väidavad nad, et nende, oma laadilt alalhoidlike meetmete eesmärk on ennetada ja ära hoida käesoleval ajal esinev või tulevikus tekkida võiv oht rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule, ning need erinevad kriminaalkaristusest, mis omalt poolt on suunatud minevikus toimunud ja objektiivselt tõendatud karistatavatele tegudele. Nimetatud meetmed on mõeldud ka ajutistena ning neist on võimalik teha erandeid.
- 76 Neljandaks väidavad komisjon, nõukogu ja Ühendkuningriik, et Üldkohtu vaidlustatud kohtuotsuse punktides 171–188 ja 192–194 esitatud tõlgendus, mis käsitleb Y. A. Kadi põhiõiguste tagamisest tulenevaid nõudeid, mis on pärast Kadi kohtuotsust kohaldatavad tema nime kandmise suhtes määruse nr 881/2002 I lisas sisalduvasse loetellu, on õiguslikult väär.
- 77 Bulgaaria Vabariigi, Tšehhi Vabariigi, Iirimaa, Hispaania Kuningriigi, Prantsuse Vabariigi, Itaalia Vabariigi, Ungari, Madalmaade Kuningriigi, Austria Vabariigi, Slovaki Vabariigi ja Soome Vabariigi toetusel väidavad nad, et Üldkohus leidis ebaõigesti, et nende põhiõiguste tagamine nõuab Y. A. Kadi vastu kasutatud asjaoludest ja tõenditest teatamist.
- 78 Üldkohtu niisugune tõlgendus jätab tähelepanuta Kadi kohtuotsuse punktides 342–344 rõhutatud võimaluse piirata puudutatud isiku õigust saada teavet tema vastu kasutatud tõendite kohta, et vältida olukorda, et tundliku teabe avaldamise tulemusel saavad sellest teada kolmandad isikud, kes võiksid seega pääseda rahvusvahelise terrorismi vastase võitluse meetmetest. Nimetatud kohtuotsuse

punktides 345–352 sõnastatud etteheited puudutasid muu hulgas asjaolu, et Y. A. Kadile ei edastatud põhjendusi, miks tema nimi kanti määruse nr 881/2002 I lisas olevasse loetellu, mitte seda, et talle ei avaldatud sanktsioonide komitee käsutuses olnud asjaolusid ja tõendeid.

- 79 Üldkohus ei võta oma lähenemises muu hulgas arvesse liidu institutsioonidele niisuguste tõendite saatmisel esinevaid arvukaid reaalseid takistusi, eelkõige asjaolu, et need tõendid pärinevad sanktsioonide komiteele adresseeritud kirjast, mille on saatnud ÜRO liige üldjuhul konfidentsiaalsena tõendite tundliku laadi tõttu.
- 80 Käesolevas asjas oli Y. A. Kadil talle edastatud sanktsioonide komitee esitatud põhjenduste ülevaate põhjal võimalik mõista põhjusi, miks tema nimi kanti määruse nr 881/2002 I lisas olevasse nimekirja. Vastupidi vaidlustatud kohtuotsuse punktides 157 ja 177 tulenevale, ei piirdunud põhjenduste ülevaade Y. A. Kadi vastu suunatud üldiste, alusetute, ebamääraste ja ebatäpsete süüdistustega, vaid tõi üksikasjalikult välja tõendid, mille põhjal sanktsioonide komitee jõudis järeldusele, et puudutatud isikul on isiklikud ja otsesed sidemed Al-Qaida võrgu ja Osama bin Ladeniga.
- 81 Viiendaks väidab komisjon, et – välja arvatud kohtuotsuse punktis 67 tehtud faktituvastus – toimis Üldkohus ebaõigesti, kui ei võtnud arvesse Y. A. Kadi poolt samaaegselt Ameerika Ühendriikide kohtusse esitatud hagi, selleks et lükata tagasi Y. A. Kadi vastuväited seoses tõhusa kohtuliku kaitse väidetava puudumisega ning väidetavalt võimaluse puudumisega tutvuda asjakohaste andmete ja tõenditega.
- 82 Kuuendaks väidavad komisjon, nõukogu ja Ühendkuningriik, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 127 ja 128 esitatud Üldkohtu analüüs, mis käsitleb Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni tasandil loodud läbivaatamise menetlustesse tehtud muudatusi, on puudulik.
- 83 Nad väidavad kõikide apellatsioonimenetluse astunud liikmesriikide toetusel, et resolutsiooniga 1822 (2008) loodud omal algatusel korrapärase ülevaatamise menetlus on aidanud kaasa inimõiguste kaitse parandamisele, millest annab tunnistust asjaolu, et sanktsioonide komitee koondloetelust on kustutatud mitmekümne inimese või üksuse nimed. Mis puudutab „ombudsmani büroo” loomist resolutsiooniga 1904 (2009), siis tähistas see selles valdkonnas otsustavat pööret, võimaldades puudutatud isikul esitada oma seisukoht sõltumatule ja erapooletule instantsile, kelle ülesanne on esitada vajaduse korral sanktsioonide komiteele nõutud kustutamist toetavad põhjused.
- 84 Julgeolekunõukogu 17. juuni 2011. aasta resolutsioon 1989 (2011) kinnitab tahet parandada pidevalt sanktsioonide komitee koondloetelust kustutamise taotluste menetlemist. Eelkõige ei sõltu niisugune kustutamine enam sanktsioonide komitee liikmete ühehäälselt nõusolekust. See jõustub 60 päeva möödumisel pärast seda, kui nimetatud komitee on lõpetanud ombudsmani esitatud sellekohase soovitusel ja põhjaliku aruande läbivaatamise, välja arvatud kui sanktsioonide komitee ei lepi kokku teisiti või kui nõutakse toimiku saatmist Julgeolekunõukogule. Suurendatud on ka sanktsioonide komitee põhjendamise ja läbipaistvuse tagamise kohustusi juhul, kui ombudsmani soovitus lükatakse tagasi. Nimetatud resolutsiooniga püütakse ka parandada ombudsmani juurdepääsu Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni liikmete käsutuses olevale konfidentsiaalsele teabele ja teabe avaldamist selle kohta, millised riigid loetellu kandmise taotluse on esitanud.
- 85 Y. A. Kadi vastab esiteks, et Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuses õigustatult, et Euroopa Kohus asus Kadi kohtuotsuses selgele seisukohale seoses käesolevas asjas kohaldamisele kuuluva kohtuliku kontrolli ulatuse ja intensiivsusega. Ühelt poolt viitas Euroopa Kohus kohtuotsuses Kadi sõnaselgelt täielikule seaduslikkuse kontrollile, mis hõlmab hageja vastu kasutatud andmeid ja tõendeid ning millest võib erandi teha vaid avalikust julgeolekust tulenevate konfidentsiaalsusnõuete tõttu. Teiselt poolt nõuab asjaolu, et erinevalt käesoleva kohtuotsuse punktides 14 ja 15 nimetatud korrast ei sisalda käesolevas asjas kõnealune kord enne liidu tasemel toimuvat menetlust niisugust menetlust, mis tagab tõhusa kohtuliku kontrolliga kaitseõiguste austamise, tõhusa kohtuliku kontrolli tugevdamist liidu tasandil, nagu rõhutas ka Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 186 ja 187.

- 86 Teiseks vaidleb Y. A. Kadi vastu sellele, et vaidlustatud kohtuotsuses esinev, käesoleval juhul kohaldatava kohtuliku kontrolli intensiivsuse määra puudutav nõue on ebaõige.
- 87 Esiteks ei jäta Üldkohtu lähenemine arvesse võtmata rahvusvahelist õigust. Nimelt ei sarnane vaidlusaluse määruse õiguspärasuse kohtulik kontroll selle määrusega rakendatava resolutsiooni kehtivuse kontrolliga. Selle kontrolliga ei kahjustata Julgeolekunõukogu peamist vastutust selles valdkonnas ega ÜRO põhikirja ülimuslikkust kõikide teiste rahvusvaheliste lepingute suhtes. Sellega ei taheta ka asendada rahvusvaheliste pädevate asutuste poliitilist hinnangut liidu kohtu omaga. See on suunatud üksnes sellele, et tagada Julgeolekunõukogu resolutsioonide liidus rakendamisel vajalik kooskõla liidu õiguse aluspõhimõtetega. Täpsemalt aitab see viia tasakaalu ühelt poolt rahvusvahelise rahu ja julgeoleku nõuded ning teiselt poolt põhiõiguste kaitse.
- 88 Teiseks on Üldkohtu lähenemine kooskõlas liidu õigusega, mis nõuab põhiõiguste austamist ning samuti, et tagatud oleks sõltumatu ja erapooletu kohtulik kontroll, sealhulgas rahvusvahelisel õigusel põhinevate liidu meetmete suhtes.
- 89 Kolmandaks, olles rõhutanud, et Üldkohus on esitanud ohtralt kaalutlusi asjaomaste piirangute olemuse kohta, väidab Y. A. Kadi siiski, et tema erijuhtumil on nimetatud meetmed kaotanud oma preventiivsuse ning muutunud repressiivseks nii nende üldise ulatuse kui ka nende väga pika kohaldamisaja tõttu, mistõttu on vaidlusaluse määruse täielik ja range kontroll õigustatud.
- 90 Neljandaks vaidleb Y. A. Kadi vastu sellele, et Üldkohtu esitatud nõuetega tema põhiõiguste kaitsmiseks on rikutud õigusnormi.
- 91 Y. A. Kadi väidab sellega seoses, et tõhusat kohtulikku kontrolli ei saa teostada, kui ei ole üldse avaldatud ÜRO asutuste käsutuses olevaid andmeid ja tõendeid. Viimati nimetatute endi sõnul ei ole sanktsioonide komitee esitatud põhjenduste ülevaade mõeldud tõendina kasutamiseks. See sisaldab ainult kasulikku teavet puudutatud isiku minevikus toimunud tegevuse kohta ning nimetatud komitee liikmetele teada olevate tõendite kohta.
- 92 Asjaolu, et Julgeolekunõukogu ja liidu institutsioonide vaheliseks informatsiooni vahetamiseks ei ole ametlikku menetlust, ei takista nende ühise eesmärgi – tagada piirangute kohaldamisel inimõigused – saavutamiseks vajaliku teabe vahetamist. Y. A. Kadi selgest nõudest hoolimata komisjon isegi ei üritanud käesolevas asjas saada sanktsioonide komiteelt üksikasjalikku ülevaadet neist asjaoludest ja tõenditest, mis õigustaksid puudutatud isiku nime kandmist kõnealustesse loeteludesse.
- 93 Mis puudutab sanktsioonide komitee esitatud põhjenduste ülevaadet, siis sisaldab see teataval arvul üldiseid ja paljasõnalisi süüdistusi, mida Y. A. Kadi ei saanud tõhusalt ümber lükata.
- 94 Viiendaks väidab Y. A. Kadi, et Ameerika Ühendriikides toimuv kohtumenetlus ei oma käesolevas asjas tähtsust, kuna selles taotletakse tema nime Ameerika Ühendriikide rahandusministeeriumi Office of Foreign Assets Control'i loetellu (välismaiste varade kontrolli amet) kandmise tühistamist täiesti teistel põhjustel kui väited, mille üle vaieldakse käesolevas asjas. See menetlus ei puuduta vaidlusalust määrust ega selle määrusega rakendatavaid Julgeolekunõukogu resolutsioone.
- 95 Kuuendaks väidab Y. A. Kadi, et vaidlusaluse määruse vastuvõtmise ajal oli ainuke Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni tasandil loodud läbivaatamise menetlus keskuse menetlus. Mis puudutab ombudsmani büroo asutamist, mida Üldkohus võttis arvesse hoolimata asjaolust, et büroo loodi pärast vaidlusaluse määruse vastuvõtmist, siis ei anna see kohtuliku kontrolli tagatist. Eelkõige ei ole isikul, kes taotleb tema nime kustutamist sanktsioonide komitee koondloetelust, üksikasjalikku ülevaadet tema nime sellesse loetellu kandmise põhjustest ega tema vastu kasutatud tõenditest ning tal ei ole õigust olla ära kuulatud sanktsioonide komitee poolt, kes on selles küsimuses ainus otsustav organ. Lisaks ei ole ombudsmanil mingit sunniõigust ÜRO liikmete ega sanktsioonide komitee suhtes, kellest viimasel on kaalutusõigus. Selle menetluse püsivaid puudusi rõhutas muu hulgas ombudsmani büroo ise oma

2011. aasta jaanuari esimeses aruandes, mis tõi iseäranis välja puuduva juurdepääsu salastatud või konfidentsiaalsele teabele ning asjaolu, et taotlejale ei avaldata teavet selle kohta, milline riik või millised riigid nõudsid tema kandmist nimetatud loetellu.

- 96 Resolutsioon 1989 (2011) neid puudusi ei kõrvaldanud. Ombudsmani büroo soovitus ei ole nimelt endiselt kohustuslikud. Sanktsioonide komitee koondloetelust kustutamise kriteeriumide kindlaksmääramine ja otsustamisõigus kustutamise üle on jätkuvalt sanktsioonide komitee pädevuses. Ombudsmani büroo soovituse korral võib iga sanktsioonide komitee liige nõuda asja arutamist Julgeolekunõukogus, mille viis alalist liiget võivad kasutada oma vetoõigust vastavalt iseenda äranägemisele. Ombudsmani büroo sõltub teabe kogumisel ka riikide koostöötahtest.

Euroopa Kohtu hinnang

– Kaitseõiguste ja õiguse tõhusale kohtulikule kaitsele ulatus

- 97 Nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 125, 126 ja 171 märkis, leidis Euroopa Kohus Kadi kohtuotsuse punktis 326, et liidu kohtud peavad vastavalt neile aluslepinguga antud pädevustele tagama põhimõtteliselt täieliku kontrolli kõigi liidu õigusaktide seaduslikkuse üle põhiõiguste seisukohast, mis moodustavad liidu õiguskorra lahutamatu osa, sealhulgas selliste liidu õigusaktide üle, millega rakendatakse Julgeolekunõukogu poolt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja VII peatüki alusel vastu võetud resolutsioone (vt selle kohta ka eespool viidatud kohtuotsused Hassan ja Ayadi vs. nõukogu ja komisjon, punkt 71, ja Bank Melli Iran vs. nõukogu, punkt 105). See nõue on sõnaselgelt sätestatud ERTL artikli 275 teises lõigus.
- 98 Nende põhiõiguste hulka kuuluvad muu hulgas kaitseõiguste tagamine ja õigus tõhusale kohtulikule kaitsele.
- 99 Neist kahest esimene õigus, mis on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikli 41 lõikes 2 (vt selle kohta 21. detsembri 2011. aasta otsus kohtuasjas C-27/09 P: Prantsusmaa vs. People’s Mojahedin Organization of Iran, EKL 2011, lk I-13427, punkt 66), kätkeb endas õigust olla ära kuulatud ja õigust tutvuda andmetega, võttes arvesse konfidentsiaalsusega seotud õigustatud huve.
- 100 Neist põhiõigustest teine õigus, mis on sätestatud harta artiklis 47, nõuab, et puudutatud isik saab tutvuda tema suhtes tehtud otsuse põhjendustega, lugedes kas otsust ennast või saades oma sellekohase taotluse põhjal teada selle põhjendused, kusjuures pädev kohus võib asjaomaselt ametiasutuselt nõuda kõnealuste põhjenduste teatavaks tegemist, et võimaldada puudutatud isikul kaitsta oma õigusi parimates võimalikes tingimustes ja otsustada täielikult informeerituna, kas on tarvis pädevasse kohtusse pöörduda, kui ka täielikult võimaldada viimati nimetatul kontrollida käsitletava otsuse seaduslikkust (vt 4. juuni 2013. aasta otsus kohtuasjas C-300/11: ZZ, punkt 53 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 101 Harta artikli 52 lõige 1 lubab siiski hartas sätestatud õiguste teostamise piiramist, tingimusel, et asjaomane piirang arvestab asjassepuutuva põhiõiguse olemust, ning et piirang on proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt vajalik ja vastab tegelikult liidu poolt tunnustatud üldist huvi pakkuvatele eesmärkidele (vt eespool viidatud kohtuotsus ZZ, punkt 51).
- 102 Pealegi tuleb kaitseõiguste ja õiguse tõhusale kohtulikule kaitsele rikkumise olemasolu analüüsida iga juhtumi konkreetsete asjaolude alusel (vt selle kohta 25. oktoobri 2011. aasta otsus kohtuasjas C-110/10 P: Solvay vs. komisjon, EKL 2011, lk I-10439, punkt 63), eelkõige asjassepuutuva õigusakti laadi, selle vastuvõtmise konteksti ja asjaomast valdkonda reguleerivate õigusnormide põhjal (vt selle kohta seoses põhjendamiskohustusega 15. novembri 2012. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-539/10 P ja C-550/10 P: Al-Aqsa vs. nõukogu ja Madalmaad vs. Al-Aqsa, punktid 139 ja 140, ja kohtuasjas C-417/11 P: nõukogu vs. Bamba, punkt 53).

- 103 Käesolevas asjas tuleb kontrollida, kas eelkõige ELL artikli 3 lõigetest 1 ja 5 ning ELL artikli 21 lõikest 1 ja lõike 2 punktidest a ja c tulenevaid nõudeid, mis puudutavad rahvusvahelise rahu ja julgeoleku säilitamist, võttes arvesse rahvusvahelist õigust, iseäranis Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja põhimõtteid, silmas pidades, kujutab asjaolu, et Y.A. Kadil ja liidu kohtul puudus juurdepääs puudutatud isiku vastu kasutatud andmetele ja tõenditele, millele Üldkohus juhtis tähelepanu eelkõige vaidlustatud otsuse punktides 173, 181 ja 182, endast kaitseõiguste ja õiguse tõhusale kohtulikule kontrollile rikkumist.
- 104 Nagu Euroopa Kohus juba eelkõige Kadi kohtuotsuse punktis 294 täpsustas, tuleb sellega seoses rõhutada, et Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja artikli 24 kohaselt panevad ÜRO liikmed Julgeolekunõukogule peamise vastutuse rahvusvahelise rahu ja julgeoleku säilitamise eest. Selleks tuleb nimetatud rahvusvahelisel organil teha kindlaks, mis kujutab endast nende väärtuste ohustamist, ning võtta selle põhikirja VII peatüki alusel resolutsioonide vastu võtmise teel vajalikke meetmeid nende säilitamiseks või taastamiseks kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni eesmärkide ja põhimõtetega, sealhulgas inimõigusi austades.
- 105 Selles kontekstis, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktides 10 ja 11 viidatud resolutsioonidest, mis reguleerivad niisuguste piiravate meetmete korda nagu käesolevas asjas käsitletavat, on sanktsioonide komitee ülesanne ÜRO liikme ettepanekul, mida toetab „põhjenduste ülevaade”, mis peab sisaldama „võimalikult üksikasjalikku ülevaadet nime loetellu kandmise taotluse põhjustest”, „andmete olemus[t]” ning „kõik[i] andme[i]d ja tõend[e]id, mida on võimalik esitada”, nimetada Julgeolekunõukogu määratletud kriteeriume kohaldades need organisatsioonid, üksused ja isikud, kelle rahalised vahendid ja majandusressursid tuleb külmutada. See nimetamine, mis päädib organisatsiooni, üksuse või isiku kandmisega sanktsioonide komitee koondloetellu, mida ajakohastatakse ÜRO liikmesriikide taotluste põhjal, põhineb „põhjenduste kokkuvõttel”, mille koostab sanktsioonide komitee nendest andmetest lähtuvalt, mille avaldamist – eelkõige puudutatud isikule – on lubanud loetellu kandmise ettepaneku teinud riik, ning mis tehakse kättesaadavaks selle veebilehel.
- 106 Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja VII peatüki alusel vastu võetud Julgeolekunõukogu resolutsioonide rakendamisel, mida liit teostab ühise seisukoha või ühismeetme alusel, mille on vastu võtnud liikmesriigid EL lepingu ühist välis- ja julgeolekupoliitikat puudutavate sätete alusel, peab liidu pädev asutus võtma kohaselt arvesse nende resolutsioonide tingimusi ja eesmärke ning sellist rakendamist puudutavaid asjakohaseid kohustusi, mis tulenevad sellest põhikirjast (vt Kadi kohtuotsus, punktid 295 ja 296).
- 107 Järelikult, kui Julgeolekunõukogu asjakohaste resolutsioonide raames on sanktsioonide komitee otsustanud kanda organisatsiooni, üksuse või isiku nime oma koondloetellu, peab liidu pädev asutus selle otsuse jõustamiseks liikmesriikide nimel tegema otsuse selle isiku kandmiseks määruse nr 881/2002 I lisas olevasse loetellu või selle kande loetelus säilitamiseks nimetatud komitee esitatud põhjenduste ülevaate põhjal. Küll aga ei ole nendes resolutsioonides ette nähtud, et selleks, et eelkõige liidu pädev asutus võtaks vastu oma otsuse kande tegemise või selle säilitamise kohta, annab sanktsioonide komitee automaatselt liidu pädeva asutuse käsutusse muid andmeid kui see põhjenduste ülevaade.
- 108 Seega nii organisatsiooni, üksuse või isiku nime esialgsel kandmisel määruse nr 881/2002 I lisas olevasse loetellu kui ka – nagu käesoleval juhul – selles loetelus kande säilitamise otsuse korral, kui kande tegemine otsustati algselt enne 3. septembrit 2008, see tähendab enne Kadi kohtuotsuse kuupäeva, viitavad määruse nr 881/2002 artikli 7a lõiked 1 ja 2 ning artikli 7c lõiked 1 ja 2, mis kehtestati nõukogu 22. detsembri 2009. aasta määrusega (EL) nr 1286/2009, millega muudetakse määrust nr 881/2002 (ELT L 346, lk 42), selleks et, nagu on täpsustatud määruse nr 1286/2009 põhjenduses 4, muuta nimetatud kohtuotsuse tulemusel nimetatud loetellu kandmise menetlust, nende otsuste võtmise eesmärgil ainult sanktsioonide komitee esitatud põhjenduste ülevaatele.

- 109 Konkreetset Y. A. Kadi juhtumiga seoses nähtub toimikust, et tema nimi kanti algselt 17. oktoobril 2001 sanktsioonide komitee koondloetellu Ameerika Ühendriikide taotlusel, mida põhjendati 12. oktoobril 2001 vastu võetud otsusega, milles Office of Foreign Asset Control tegi kindlaks, et Y. A. Kadi on „eriti ohtlik ülemaailmselt tegutsev terrorist” („Specially Designated Global Terrorist”).
- 110 Vaidlusaluse määruse põhjendusest 3 nähtub, et pärast Kadi kohtuotsust otsustas komisjon nimetatud määrusega säilitada Y. A. Kadi nime määruse nr 881/2002 I lisas olevas nimekirjas sanktsioonide komitee saadetud põhjenduste ülevaate põhjal. Nagu Üldkohus tuvastas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 95 ning mida komisjon kinnitas Euroopa Kohtu menetluses, ei edastatud talle selleks muid tõendeid kui see põhjenduste ülevaade.
- 111 Niisuguse menetluse raames, mis puudutab otsuse vastuvõtmist kanda isiku nimi määruse nr 881/2002 I lisas olevasse loetellu või säilitada tema nimi selles loetelus, nõuab kaitseõiguste ja õiguse tõhusale kohtulikule kontrollile tagamine, et liidu pädev asutus teeb puudutatud isikule teatavaks tema käsutuses oleva teabe, mida see asutus on puudutatud isiku vastu kasutanud oma otsuse põhjendamiseks, see tähendab vähemalt sanktsioonide komitee esitatud põhjenduste ülevaadet (vt selle kohta Kadi kohtuotsuse punktid 336 ja 337), selleks et võimaldada sellel isikul kaitsta oma õigusi parimates võimalikes tingimustes ja otsustada täielikult informeerituna, kas on tarvis liidu kohtusse pöörduda.
- 112 Selle teavitamise käigus peab liidu pädev asutus võimaldama sellel isikul esitada tõhusalt oma seisukoht tema vastu kasutatud põhjenduste kohta (vt selle kohta 24. oktoobri 1996. aasta otsus kohtuasjas C-32/95 P: komisjon vs. Lisrestal jt, EKL 1996, lk I-5373, punkt 21; 21. septembri 2000. aasta otsus kohtuasjas C-462/98 P, *Mediocurso vs. komisjon*, EKL 2000, lk I-7183, punkt 36, ja 22. novembri 2012. aasta otsus kohtuasjas C-277/11: M., punkt 87 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 113 Mis puudutab sellist otsust nagu käesoleval juhul, kus otsustatakse säilitada puudutatud isiku nimi määruse nr 881/2002 I lisas, tuleb seda kahekordset menetluslikku kohustust erinevalt algsest loetellu kandmisest (vt selle kohta Kadi kohtuotsus, punktid 336–341 ja 345–349, ja eespool viidatud kohtuotsus *Prantsusmaa vs. People’s Mojahedin Organization of Iran*, punkt 61) järgida enne selle otsuse vastuvõtmist (vt kohtuotsus *Prantsusmaa vs. People’s Mojahedin Organization of Iran*, punkt 62). Vaidlust ei ole selles, et käesolevas asjas täitis vaidlusaluse määruse andja komisjon seda kohustust.
- 114 Kui puudutatud isik esitab põhjenduste ülevaate kohta märkused, on liidu pädev asutus kohustatud hoolikalt ja erapooletult uurima esitatud põhjenduste põhjendatust, võttes arvesse neid märkusi ja neile lisatud võimalikke õigustavaid tõendeid (vt analoogia alusel 21. novembri 1991. aasta otsus kohtuasjas C-269/90: *Technische Universität München*, EKL 1991, lk I-5469, punkt 14; 22. novembri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-525/04 P: *Hispaania vs. Lenzing*, EKL 2007, lk I-9947, punkt 58, ja eespool viidatud kohtuotsus M., punkt 88).
- 115 Nii tuleb sellel asutusel eelkõige nende võimalike märkuste sisu silmas pidades hinnata, kas on vaja taotleda sanktsioonide komitee ja viimase kaudu selle ÜRO liikme kaasabi, kes tegi ettepaneku kanda puudutatud isik nimetatud komitee koondloetellu, selleks et saada asjakohaste koostöövormide õhustikus, mis ELTL artikli 220 lõike 1 kohaselt peab valitsema liidu suhetes Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni organitega rahvusvahelises terrorismivastases võitluses, konfidentsiaalset või mittekonfidentsiaalset teavet või tõendeid, mis võimaldavad sellel asutusel täita see uurimiskohustus hoolikalt ja erapooletult.
- 116 Lõpuks, minemata nii kaugele, et nõuda puudutatud isiku esitatud märkustele üksikasjalikku vastamist (vt eespool viidatud kohtuotsus *Al-Aqsa vs. nõukogu ja Madalmaad vs. Al-Aqsa*, punkt 141), näeb ELTL artiklis 296 sätestatud põhjendamiskohustus igal juhul ette – ka siis, kui liidu akti põhjendus vastab rahvusvahelise organi esitatud põhjendustele –, et see põhjendus esitab individuaalsed,

spetsiifilised ja konkreetsed põhjused, miks pädevad asutused leiavad, et puudutatud isiku suhtes tuleb kohaldada piiravaid meetmeid (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus *Al-Aqsa vs. nõukogu ja Madalmaad vs. Al-Aqsa*, punktid 140 ja 142, ja kohtuotsus *nõukogu vs. Bamba*, punktid 49–53).

- 117 Mis puudutab kohtulikku menetlust juhul, kui puudutatud isik vaidlustab tema nime määruse nr 881/2002 I lisas olevasse loetelusse kandmise või loetelus säilitamise otsuse seaduslikkuse, peab liidu kohtu kontroll käsitlema vormi- ja pädevusnormide järgimist, sealhulgas küsimust, kas õiguslik alus on sobiv (vt selle kohta Kadi kohtuotsus, punktid 121–236; vt ka analoogia alusel 13. märtsi 2012. aasta otsus kohtuasjas C-376/10 P: *Tay Za vs. nõukogu*, punktid 46–72).
- 118 Liidu kohus peab ka kontrollima, kas liidu pädev asutus on järginud käesoleva kohtuotsuse punktides 111–114 nimetatud menetluslikke tagatise ning ELTL artiklis 296 sätestatud ja käesoleva kohtuotsuse punktis 116 meenutatud põhjendamiskohustust, ja eelkõige, kas põhjendused, millele on tuginetud, on piisavalt täpsed ja konkreetsed.
- 119 Harta artikliga 47 tagatud kohtuliku kontrolli tõhusus nõuab samuti, et nende põhjenduste seaduslikkuse kontrollimise raames, millel rajaneb otsus kanda konkreetse isiku nimi määruse nr 881/2002 I lisas olevasse loetellu või säilitada nimi selles loetelus (Kadi kohtuotsus, punkt 336), tagab liidu kohus, et see otsus, mis puudutab seda isikut isiklikult (vt selle kohta 23. aprilli 2013. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-478/11 P–C-482/11 P: *Gbagbo jt vs. nõukogu*, punkt 56), põhineb arvestataval faktilisel alusel (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus *Al-Aqsa vs. nõukogu ja Madalmaad vs. Al-Aqsa*, punkt 68). See hõlmab selle otsuse aluseks olevas põhjenduste ülevaates väidetud asjaolude kontrollimist (vt selle kohta eespool viidatud otsus E ja F, punkt 57), nii et kohtulik kontroll ei ole piiratud esitatud põhjuste abstraktse tõenäosuse hindamisega, vaid see käsitleb küsimust, kas need põhjused või vähemalt üks neist, mida on peetud iseenesest selle otsuse argumenteerimiseks piisavaks, on tõendatud.
- 120 Selleks peab liidu kohus alustama seda kontrolli, nõudes vajaduse korral liidu pädevalt asutuselt selle kontrolli jaoks asjakohaste konfidentsiaalsete või mittekonfidentsiaalsete andmete või tõendite esitamist (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus ZZ, punkt 59).
- 121 Liidu pädev asutus peab nimelt vaidlustamise korral tõendama puudutatud isiku vastu kasutatud põhjuste põhjendatust, mitte puudutatud isik ise ei pea vastupidi tõendama nende põhjuste alusetust.
- 122 Selleks ei ole nõutav, et nimetatud asutus esitaks liidu kohtule kogu teabe ja kõik tõendid, millel rajanevad sanktsioonide komitee esitatud ülevaates välja toodud põhjendused. Tähtis on aga see, et esitatud teave või tõendid toetavad puudutatud isiku vastu kasutatud põhjendusi.
- 123 Kui liidu pädeval asutusel ei ole võimalik täita liidu kohtu palvet, peab kohus võtma aluseks ainult need tõendid, mis talle on edastatud, milleks käesolevas asjas on sanktsioonide komitee esitatud põhjenduste ülevaates sisalduv teave, puudutatud isiku poolt võib-olla esitatud märkused ja õigustavad asjaolud ning liidu pädeva asutuse vastus neile märkustele. Kui need andmed ei võimalda tuvastada konkreetse põhjuse põhjendatust, ei võta liidu kohus seda loetellu kande tegemise või asjassepuutuva kande säilitamise otsuse põhjendusena arvesse.
- 124 Kui aga liidu pädev asutus esitab asjakohase teabe või tõendid, peab liidu kohus seda teavet või neid tõendeid silmas pidades kontrollima väidetud faktide sisulist täpsust ja hindama selle teabe või nende tõendite tõenduslikku jõudu konkreetse asja asjaolude põhjal, võttes arvesse nende kohta eelkõige puudutatud isiku võimalikult esitatud märkusi.
- 125 Ülekaalukad kaalutlused, mis puudutavad liidu või tema liikmesriikide julgeolekut või nende rahvusvaheliste suhete toimimist, võivad küll takistada puudutatud isikule teatud andmetest või tõenditest teatamist. Sellisel juhul peab siiski liidu kohus, kelle suhtes ei saa esitada nende andmete või tõendite salastatuse või konfidentsiaalsuse vastuväidet, rakendama tema teostatava kohtuliku

- kontrolli raames vahendeid, mis võimaldavad tasakaalustada ühelt poolt legitiimseid julgeolekukaalutlusi seoses asjaomase õigusakti vastuvõtmisel arvesse võetud teabe olemuse ja allikatega ning teiselt poolt vajadust tagada õigussubjektile piisavas ulatuses tema menetlusõiguste kaitse, nagu õigus olla ära kuulatud ja võistlevuse põhimõte (vt selle kohta Kadi kohtuotsus, punktid 342 ja 344; vt ka analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus ZZ, punktid 54, 57 ja 59).
- 126 Selleks peab liidu kohus liidu pädeva asutuse esitatud õiguslikke ja faktilisi asjaolusid kogumis analüüsides kontrollima, kas nimetatud asutuse esitatud põhjused selle kohta, miks selline teatamine ei ole võimalik, on põhjendatud (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus ZZ, punktid 61 ja 62).
- 127 Kui liidu kohus leiab, et nende põhjustega ei ole vastuolus asjassepuutuvate andmete ja tõendite vähemalt osaline teatavastegemine, siis annab ta pädevale liidu asutusele võimaluse teha need puudutatud isikule teatavaks. Kui see asutus ei anna luba kõikide nende andmete või tõendite või nendest osa teatavastegemiseks, kontrollib liidu kohus vaidlustatud akti seaduslikkust üksnes avaldatud teabe põhjal (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus ZZ, punkt 63).
- 128 Kui aga ilmneb, et liidu pädeva asutuse viidatud põhjused ei võimalda tegelikult teavitada puudutatud isikut liidu kohtule esitatud andmetest ja tõenditest, siis tuleb viia nõuded, mis on seotud õigusega tõhusale kohtulikule kontrollile, eelkõige võistlevuse põhimõtte järgimisega, sobival viisil tasakaalu nõuetega, mis tulenevad liidu või selle liikmesriikide julgeolekust või nende rahvusvaheliste suhete toimimisest (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus ZZ, punkt 64).
- 129 Niisuguse tasakaalustamise eesmärgil on lubatud kasutada selliseid võimalusi nagu asjassepuutuva teabe või tõendite sisu kokkuvõtte teatavastegemine. Olenemata asjaolust, kas selliseid võimalusi kasutatakse, peab liidu kohus hindama, kas ja millisel määral võib konfidentsiaalsete andmete või tõendite puudutatud isikule avaldamata jätmine ja sellele vastav selle isiku võimatus esitada nende kohta oma märkusi, mõjutada konfidentsiaalsete tõendite tõenduslikku jõudu (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus ZZ, punkt 67).
- 130 Arvestades kõnealuste piiravate meetmete ennetavat olemust, siis kui liidu kohus leiab vaidlustatud otsuse seaduslikkuse kontrollimise käigus, nagu see on määratletud käesoleva kohtuotsuse punktides 117–129, et vähemalt üks sanktsioonide komitee esitatud ülevaates märgitud põhjustest on piisavalt täpne ja konkreetne, nii et see on põhjendatud ja kujutab juba iseenesest piisavat alust selle otsuse põhjendamiseks, siis asjaolu, et need teised põhjused seda ei ole, ei saa õigustada nimetatud otsuse tühistamist. Vastupidisel juhul tühistab liidu kohus vaidlustatud otsuse.
- 131 Niisugune kohtulik kontroll on vältimatult vajalik, et tagada õiglane tasakaal rahvusvahelise rahu ja julgeoleku säilitamise ning puudutatud isiku põhivabaduste ja -õiguste, mis kujutavad endast ÜRO ja liidu ühiseid väärtusi, kaitse vahel (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus E ja F, punkt 57).
- 132 Olenemata nimelt nende ennetavast olemusest, on kõnealustel piirangutel neile vabadustele ja õigustele märkimisväärne negatiivne mõju, mis on ühelt poolt seotud oluliste muudatustega puudutatud isiku töö- ja pereelus tema omandiõiguse kasutamise piirangute tõttu, mis tulenevad nende üldisest ulatusest, ja, nagu käesoleval juhul, nende kohaldamise tegelikust kestusest, ning teiselt poolt seotud avaliku häbi ja umbusaldusega, mis sellele isikule nende piirangutega kaasnevad (vt selle kohta kohtuotsus Kadi, punktid 358, 369 ja 375; eespool viidatud kohtuotsused *Prantsusmaa vs. People's Mojahedin Organization of Iran*, punkt 64; *Al-Aqsa vs. nõukogu ja Madalmaad vs. Al-Aqsa*, punkt 120, ja 28. mai 2013. aasta otsus kohtuasjas C-239/12 P: *Abdulrahim vs. nõukogu ja komisjon*, punkt 70 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 133 Niisugune kontroll on seda enam vältimatult vajalik, et hoolimata ÜRO tasandil kehtestatud kustutamismenetluse ja omal algatusel ülevaatamise menetluse parandamisest eelkõige pärast vaidlusaluse määruse vastuvõtmist, ei taga need menetlused isikule, kelle nimi on kantud sanktsioonide komitee koondloetellu ja seejärel määruse nr 881/2002 I lisa olevasse loetellu, tõhusat

kohtulikku kaitset, nagu hiljuti rõhutas Euroopa Inimõiguste Kohus Šveitsi föderaalkohtu hinnangut toetades oma 12. septembri 2012. aasta otsuse *Nada vs. Šveits (Recueil des arrêts et décisions's* veel avaldamata) punktis 211.

134 Tõhusa kohtuliku kontrolli tunnuseks peab nimelt olema puudutatud isiku võimalus saavutada kohtult tühistamishagiga, mille alusel vaidlustatud akt kõrvaldatakse tagasiulatuvalt õiguskorrast, nagu poleks seda olnudki, selle tuvastamist, et tema nime kõnealusesse loetellu kandmine või selles loetelus säilitamine oli õigusvastane, mille tunnustamine võib selle isiku rehabiliteerida või kujutada endast mittevaralise kahju teatavat hüvitamise viisi (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus *Abdulrahim vs. nõukogu* ja komisjon, punktid 67–84).

– Vaidlustatud kohtuotsuses esinevad õigusnormi rikkumised

135 Eeltoodud analüüsist tuleneb, et kaitseõiguste ja õiguse tõhusale kohtulikule kontrollile tagamine nõuab ühelt poolt liidu pädevalt asutuselt, et ta teeb puudutatud isikule teatavaks sanktsioonide komitee esitatud põhjenduste ülevaate, millel põhineb otsus kanda nimetatud isiku nimi määruse nr 881/2002 I lisas olevasse loetellu või tema nimi selles loetelus säilitada, et ta annab puudutatud isikule võimaluse esitada selles asjas tõhusalt oma seisukoht ning et ta kontrollib hoolsalt ja erapooletult esitatud põhjuste põhjendatust, võttes seejuures arvesse märkusi ja selle isiku poolt võimalikult esitatud õigustavaid tõendeid.

136 Nimetatud õiguste tagamine eeldab teiselt poolt, et kohtus vaidlustamise korral kontrollib liidu kohus eelkõige, kas sanktsioonide komitee esitatud ülevaates märgitud põhjused on piisavalt täpsed ja konkreetsed, ning vajaduse korral, võttes arvesse esitatud teavet, kas konkreetsele põhjusele vastavate faktiliste asjaolude tegelik esinemine on tõendatud.

137 Seevastu asjaolu, et liidu pädev asutus ei loo puudutatud isikule ning hiljem liidu kohtule võimalust tutvuda teabe või tõenditega, mis on ainult sanktsioonide komitee või asjassepuutuva ÜRO liikme valduses, kuid mis on seotud asjaomase otsuse aluseks oleva põhjenduste ülevaatega, ei saa iseenesest olla nende õiguste rikkumise tuvastamise aluseks. Liidu kohtul, kes peab kontrollima sanktsioonide komitee esitatud ülevaates sisalduvate põhjuste tegelikku põhjendatust, võttes arvesse puudutatud isiku võib-olla esitatud märkusi ja õigustavaid asjaolusid ning liidu pädeva asutuse vastust neile märkustele, ei ole aga niisuguses olukorras täiendavaid andmeid või tõendeid. Järelikult kui liidu kohtul ei ole võimalik nende põhjuste põhjendatust tuvastada, ei saa need põhjused olla vaidlustatud kande tegemise või säilitamise otsuse aluseks.

138 Seega rikkus Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 173, 181–184, 188 ja 192–194 õigusnormi, tuginedes oma tuvastuses, et rikutud on kaitseõiguseid ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele ning järelikult proportsionaalsuse põhimõtet, asjaolule, et komisjon ei esitanud Y. A. Kadile ega Üldkohtule endale teavet ja tõendeid, mis on seotud puudutatud isiku nime säilitamisega määruse nr 881/2002 I lisas olevas loetelus, kuigi, nagu nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktides 81 ja 95, möönis ta nii selleks, et jätta rahuldamata Y. A. Kadi esitatud menetlust korraldava meetme taotlus selle teabe kogumiseks, kui ka kohtuistungil tõsiasja, et komisjonil ei olnud seda teavet ega neid tõendeid.

139 Vastupidi vaidlustatud otsuse punktides 181, 183 ja 184 märgitule, ei nähtu Kadi kohtuotsuse nendest lõikudest, millele neis punktides viidatakse, et asjaolu, et puudutatud isik ja liidu kohus ei saa tutvuda nende andmete ja tõenditega, mida liidu pädeva asutuse käsutuses ei ole, kujutab endast sellisena kaitseõiguste või õiguse tõhusale kohtulikule kaitsele rikkumist.

140 Pealegi, tuletades meelde, et Üldkohtu hinnang selle kohta, kas põhjendus on piisav või mitte, on apellatsiooniasimes allutatud Euroopa Kohtu kontrollile (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus *nõukogu vs. Bamba*, punkt 41 ja seal viidatud kohtupraktika), rikkus Üldkohus õigusnormi, põhjendades niisuguse rikkumise tuvastamist – nagu nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktides 174,

177, 188 ja 192–194 – sanktsioonide komitee esitatud põhjenduste ülevaates sõnastatud süüdistuste tema arvates ebamäärase ja ebatäpse olemusega, kuigi iga nimetatud põhjenduse eraldi analüüsimisel ei saa sellist üldist järeldust teha.

- 141 Tõsi on küll see, nagu Üldkohus leidis õigesti vaidlustatud kohtuotsuse punktis 177, nõustudes Y. A. Kadi nimetatud kohtuotsuse punkti 157 neljandas taandes kirjeldatud argumendiga, et sanktsioonide komitee esitatud ülevaate viimane põhjendus, mis seisneb väites, et Y. A. Kadi omas Albaanias mitmeid äriühinguid, kes rahastasid ekstremiste või andsid ekstremistidele ametikohti, mis võimaldasid viimastel kontrollida kõnealuste äriühingute rahalisi vahendeid ja millest kuni viis äriühingut said Bin Ladenilt käibevahendeid, ei ole piisavalt täpne ja konkreetne, kuna see ei sisalda mingit informatsiooni selle kohta, kes need kõnealused äriühingud olid ega teavet väidetavate mahhinatsioonide toimumise aja kohta ning nende mahhinatsioonide tulemusel väidetavalt kasu saanud „ekstremistide” isiku kohta.
- 142 Seda ei saa siiski väita sanktsioonide komitee esitatud ülevaate teiste põhjenduste kohta.
- 143 Nimelt on esimene põhjendus, mis tuleneb asjaolust, et Y. A. Kadi tunnistas Fondation Muwafaq'i asutajaliikmeks olemist ja selle tegevuse juhtimist, kusjuures Fondation Muwafaq on alati tegutsenud afgaani büroo (Makhtab al-Khidamat) egiidi all, mille asutas Osama bin Laden ja mis on Al-Qaida võrgu eelkäija ning mis pärast nimetatud büroo tegevuse lõpetamist 2001. aasta juunis liitus selle võrguga, piisavalt täpne ja konkreetne, kuivõrd see teeb kindlaks asjassepuutuva üksuse ja Y. A. Kadi rolli sellega seoses ning samuti väidetava seose ühelt poolt selle üksuse ja teiselt poolt Osama bin Ladeni ja Al-Qaida võrgu vahel.
- 144 Teine põhjendus rajaneb asjaolul, et Fondation Muwafaqi Euroopa büroode juhtimise tagamiseks võttis Y. A. Kadi 1992. aastal teenistusse Al-Ayadi, keda oli soovitanud rahastaja Julaidan, kes oli võidelnud Osama bin Ladeni kõrval 1980. aastatel Afganistanis. Töölevõtmise ajal oli Al-Ayadi Front Islamique Tunisien' peamised juhte ning ta tegutses Osama bin Ladeniga sõlmitud kokkulepete raames. Al-Ayadi saabus 1990. aastate alguses Afganistani, et läbida seal paramilitaarne koolitus; seejärel sõitis ta koos teiste isikutega Sudaani, et kohtuda seal Osama bin Ladeniga, kellega nad sõlmisid lepingu tuneeslaste vastuvõtmise ja koolitamise kohta, ning hiljem kokkuleppe, et bin Ladeni kaastöötajad Bosnias ja Hertsegoviinas võtavad vastu Itaaliast saabuvald Tuneesia võitlejaid.
- 145 Teine põhjendus on piisavalt täpne ja konkreetne, kuna see sisaldab vajalikke täpsustusi kõnealuse töölevõtmise aja ja konteksti kohta ning infot nende isikute kohta, keda puudutab väide, et see töölevõtmine on seotud Osama bin Ladeniga.
- 146 Kolmas põhjendus, mis tugineb ütlusel, mille andis 1995. aastal Al-Gama'at al Islamiyya juht Talad Fuad Kassem ja mille kohaselt andis Fondation Muwafaq logistilist ja rahalist abi ühele võitlejate pataljonile Bosnias ja Hertsegoviinas, tuleneb asjaolust, et 1990. aastate keskel osales Fondation Muwafaq Osama bin Ladeni kõrval nende võitlejate terroristliku tegevuse rahalises toetamises ning aitas ka kaasa relvade veole Albaaniast Bosniasse ja Hertsegoviinasse.
- 147 Kolmas põhjendus on piisavalt täpne ja konkreetne, kuna selles nimetatakse kõnealuse ütluse tegija, väidetavate tegude viisid, nende väidetava toimepanemise aeg ning nende väidetav seos Osama bin Ladeni tegevusega.
- 148 Neljas põhjendus tuleneb asjaolust, et Y. A. Kadi oli üks peamised aktsionäre Bosnias nüüdseks suletud Depositna Bankas, kus Al-Ayadi täitis samuti ülesandeid ning esindas Y. A. Kadi huve, ning kus toimusid võib-olla koosolekud, kus valmistati ette rünnakut Ameerika Ühendriikide asutuse vastu Saudi Araabias.

- 149 Vastupidi vaidlustatud kohtuotsuse punktis 175 märgitule, on neljas põhjendus piisavalt täpne ja konkreetne, kuna selles tehakse kindlaks finantseerimisasutus, mille kaudu Y. A. Kadi väidetavalt toetas terroristlikku tegevust, ning samuti väidetava terroristliku plaani olemus. Asjaolu, et selle väidetava plaani ettevalmistavate koosolekute nimetatud asutuses toimumise kohta kasutatakse tingivat sõnastust, ei ole vastuolus põhjendamiskohustusega seotud nõuetega, kuna liidu loetellu kandmise põhjendused võivad tõepoolest rajaneda terrorismiga seotuse kahtlustel, ilma et see mõjutaks nende kahtlustuste põhjendamise kontrollimist.
- 150 Kuigi käesoleva kohtuotsuse punktides 138–140 ja 142–149 tuleneb, et Üldkohus rikkus õigusnorme, tuleb siiski kontrollida, kas neist rikkumistest hoolimata on vaidlustatud kohtuotsuse resolutsioon põhjendatud muudel õiguslikel põhjustel kui Üldkohtu esitatud põhjused, millisel juhul tuleb apellatsioonkaebus jätta rahuldumata (vt selle kohta 19. aprilli 2012. aasta otsus kohtuasjas C-221/10 P: *Artegodan vs. komisjon*, punkt 94 ja seal viidatud kohtupraktika).

– Vaidlusaluse määruse õigusvastasus

- 151 Mis puudutab sanktsioonide komitee esitatud ülevaate esimest põhjendust, mis on ära toodud käesoleva kohtuotsuse punktis 143, tuleb märkida, et Y. A. Kadi möönis oma Üldkohtule esitatud hagi toetuseks 10. novembril 2008 esitatud seisukohtades, et ta oli Fondation Muwafaqi asutajaliige, kuid eitas samas viimase mis tahes toetust terrorismile ja seotust afgaani bürooga. Oma seisukohtadele Fondation Muwafaqi asutamislepingut lisades väitis Y. A. Kadi, et Fondation Muwafaq olid ainult heategevusliku ja humanitaarse eesmärgiga, mis oli peamiselt suunatud nälga kannatavate inimeste abistamisele maailmas, eelkõige Sudaanis. Tunnistades Fondation Muwafaqi rahvusvahelist strateegiat puudutavates otsustes osalemist, eitas ta osalust organisatsiooni igapäevase tegevuse juhtimises üle maailma, eelkõige kohalike töötajate töölevõtmises. Samuti vaidles ta vastu väitele, et Fondation Muwafaq liitus Al-Qaida võrguga 2001. aasta juunis, rõhutades tõenditele tuginedes eelkõige asjaolu, et hiljemalt 1998. aastal oli Fondation Muwafaq kogu oma tegevuse lõpetanud.
- 152 Komisjon väitis oma 8. detsembri 2008. aasta vastuses Y. A. Kadi seisukohtadele, mille ta esitas samuti Üldkohtule, et asjaolu, et kõnealune üksus oli oma tegevuse täielikult või osaliselt lõpetanud, ei välista võimalust, et see üksus, millel oli iseseisva juriidilise isiku staatus, liitus Al-Qaida võrguga.
- 153 Siiski tuleb tõdeda, et esitatud ei ole mingeid andmeid või tõendeid, mis kinnitaksid väiteid Fondation Muwafaqi seotuse kohta rahvusvahelise terrorismiga tulenevalt sidemetest afgaani büroo ja Al-Qaida võrguga. Niisugustel asjaoludel ei võimalda teave, mis puudutab Y. A. Kadi rolli ja ülesandeid seoses Fondation Muwafaqiga, põhjendada liidu tasandil tema suhtes piiravate meetmete võtmist.
- 154 Mis puudutab sanktsioonide komitee esitatud ülevaate teist põhjendust, mis on ära toodud käesoleva kohtuotsuse punktis 144, tuleb märkida, et Y. A. Kadi küll möönis oma 10. novembri 2008. aasta seisukohtades, et ta võttis Julaidani soovitusel 1992. aastal tööle Al-Ayadi, et tagada Fondation Muwafaqi Euroopa büroode juhtimine, kuid ta kinnitas siiski, et Fondation Muwafaqi ainuke eesmärk Euroopas oli Bosnia ja Horvaatia põgenike toetamine Balkani konflikti ajal 1990. aastatel. Tema sõnul soovitas Julaidan, kes sel ajal tegi temaga koostööd Horvaatia põgenike tööalase koolitamise toetamise projektis, talle Al-Ayadit tema erialase kogemuse tõttu humanitaartöö juhtimisel ning tema laitmatu reputatsiooni tõttu. Ta väitis samuti, et 1992. aastal ei olnud tal mingit põhjust kahtlustada Al-Ayadit ja Julaidani terrorismi toetamises, rõhutades, et 1980. aastatel peeti Osama bin Ladenit läänejõudude liitlaseks nende suhetes Nõukogude Liiduga ning alles alates 1996. aastast hakati Osama bin Ladenit kirjeldama kui rahvusvahelise rahu ohustajat ning et alles 2001. aasta oktoobris ja 2002. aasta septembris kanti Al-Ayadi ja Julaidan vastavalt sanktsioonide komitee koondloetellu. Lõpuks kinnitas Y. A. Kadi, et ta ei teadnud midagi Front Islamique Tunisien' olemasolust ja väidetavatest sidemetest Al-Ayadi ja selle organisatsiooni vahel.

- 155 Komisjon väitis oma 8. detsembri 2008. aasta vastuses Y. A. Kadi seisukohtadele, et seostades Al-Ayadi Y. A. Kadi poolt Julaidani soovitusel töölevõtmist Al-Ayadi ja Julaidani kontaktidega Osama bin Ladeniga, võis sellest teha järelduse, et need erinevad isikud tegutsesid koos või kuulusid ühte võrku. Komisjon lisas, et neil asjaoludel ei olnud tähtis Y. A. Kadi väide, et ta ei olnud teadlik Al-Ayadi ja Front Islamique Tunisien' vahelistest väidetavatest sidemetest.
- 156 Kuigi ei ole välistatud, et sanktsioonide komitee esitatud põhjenduste ülevaates viidatud tõendid, mis puudutavad Y. A. Kadi poolt 1992. aastal Al-Ayadi töölevõtmist Julaidani soovitusel ning Al-Ayadi ja Julaidani väidetavat seotust terroristliku tegevusega koos Osama bin Ladeniga, võisid olla piisavad, et põhjendada Y. A. Kadi nime algset kandmist 2002. aastal määruse nr 881/2002 lisas olevasse isikute loetellu, tuleb siiski märkida, et samad andmed, mida teisiti ei ole kinnitatud, ei saa õigustada selle isiku nime säilitamist pärast 2008. aastat nimetatud määruse, mida on muudetud vaidlusaluse määrusega, loetelus. Võttes nimelt arvesse neid kahte akti lahutavat ajalist vahet, ei piisa enam ainuüksi neist 1992. aastale viitavatest andmetest, et õigustada 2008. aastal liidu tasandil Y. A. Kadi nime säilitamist nende isikute ja üksuste loetelus, keda kõnealused piiravad meetmed puudutavad.
- 157 Mis puudutab sanktsioonide komitee esitatud ülevaate kolmandat põhjendust, mis on ära toodud käesoleva kohtuotsuse punktis 146, väitis Y. A. Kadi oma 10. novembri 2008. aasta seisukohtades, et ta ei olnud teadlik Talad Fuad Kassemi olemasolust. Ta väitis, et ta ei ole kunagi seda isikut, tema juhitud üksust või Bosnia ja Hertsegoviina võitlejaid vähimalgi määral rahaliselt, logistiliselt või muul viisil toetanud. Samuti väitis ta, et talle teadaolevalt ei ole Fondation Muwafaq ega keegi selle töötajatest kunagi niisugust abi, mis oleks sellist liiki, osutanud.
- 158 Komisjon väitis oma 8. detsembri 2008. aasta vastuses Y. A. Kadi seisukohtadele, et Talad Fuad Kassemi ütlus oli üheks kinnituseks sellele, et Y. A. Kadi kasutas oma positsiooni eesmärkidel, mis ei kuulunud tavapärase tegevuse hulka. Ta lisas, et neil asjaoludel ei olnud tähtis, kas Y. A. Kadi tundis või ei tundnud Talad Fuad Kassemi.
- 159 Esitatud ei ole aga andmeid ega tõendeid, mille põhjal võiks kontrollida sanktsioonide komitee esitatud põhjenduste ülevaates Talad Fuad Kassemile omistatud ütluse sisulist täpsust ega eelkõige Y. A. Kadi väidet, et ta ei olnud Talad Fuad Kassemi olemasolust teadlik, arvestades hinnata selle ütluse tõendusjõudu seoses väidetega, et Fondation Muwafaq toetas koos Osama bin Ladeniga terroristlikku tegevust Bosnias ja Hertsegoviinas. Neil asjaoludel ei kujuta endast viide Talad Fuad Kassemi ütlusele sellist põhjendust, millega võiks õigustada liidu tasandil Y. A. Kadi suhtes piiravate meetmete võtmist.
- 160 Mis puudutab sanktsioonide komitee esitatud ülevaate neljandat põhjendust, mis on ära toodud käesoleva kohtuotsuse punktis 148, väitis Y. A. Kadi oma 10. novembri 2008. aasta seisukohtades, et ta ei ole kunagi ei Depozitna Banka ega mõne muud asutuse kaudu toetanud rahaliselt rahvusvahelist terrorismi. Tema sõnul omandas ta selles pangas osaluse üksnes ärilistel eesmärkidel pidades silmas Bosnia sotsiaalse ja majandusliku ülesehitamise väljavaateid pärast 1995. aasta Dayton'i rahukokkulepet ning kohaliku õiguse nõudest tulenevalt usaldas oma huvide esindamise nimetatud pangas Al-Ayadile, kes on Bosnia kodanik. Viidates rahvusvaheliste audiitoriäriühingute ajavahemikku 1999–2002 puudutavatele aruannetele kui ka Šveitsi kohtu nimetatud finantsanalüütiku ajavahemikku 1997–2001 käsitlevale aruandele, väitis ta, et ükski neist aruannetest ei osuta asjaolule, et Depozitna Banka oleks seotud mingil viisil terrorismi rahastamise või toetamisega. Ta vaidles vastu väitele, et see pank suleti, selgitades dokumentidele tuginedes, et see pank ühines 2002. aastal teise pangaga. Ta esitas ka dokumendid, mis puudutavad Ameerika Ühendriikide, Depozitna Banka juhi ja Bosnia poliitilise võimu vahelisi kontakte 1999. aasta märtsis seoses Bosnia ja Hertsegoviina pangandussektorit puudutavate juriidiliste küsimustega. Lõpuks väitis ta, et kui Saudi Araabia ametivõimudel oleks olnud põhjust kahtlustada Depozitna Bankas Ameerika Ühendriikide huvide vastase rünnaku ettevalmistamist nende territooriumil, siis ei oleks nad jätnud teda kui selle panga omanikku Saudi Araabias käsitlemata. Kuid nimetatud ametivõimud ei ole seda kunagi teinud.

- 161 Komisjon väitis oma 8. detsembri 2008. aasta vastuses Y. A. Kadi seisukohtadele, et teave, mille kohaselt Depozitna Banka aitas kaasa Saudi Araabias rünnaku ettevalmistamisele, oli üheks kinnituseks sellele, et Y. A. Kadi kasutas oma positsiooni eesmärkidel, mis ei kuulunud tavapärase tegevuse hulka.
- 162 Esitatud ei ole aga andmeid ega tõendeid selle väite toetuseks, mille kohaselt võisid toimuda Depozitna Banka ruumides koosolekud, et valmistada ette terrorismiakte koos Al-Qaida võrguga või Osama bin Ladeniga, mistõttu Y. A. Kadi seost selle pangaga puudutavad andmed ei anna põhjust toetada liidu tasandil tema suhtes piiravate meetmete vastuvõtmist.
- 163 Käesoleva kohtuotsuse punktides 141 ja 151–162 tehtud analüüsist tuleneb, et puuduliku põhjendatuse või nende andmete või tõendite puudumise tõttu, mis toetaksid konkreetset põhjendust, kõrvutades seda puudutatud isiku üksikasjalike vastuväidetega, ei saa sanktsioonide komitee esitatud ülevaates Y. A. Kadi vastu sõnastatud mitte ühegi väite alusel õigustada liidu tasandil tema vastaste piiravate meetmete võtmist.
- 164 Neil tingimustel ei saa käesoleva kohtuotsuse punktides 138–140 ja 142–149 tuvastatud õigusnormi rikkumised vaidlustatud kohtuotsuses mõjutada selle kehtivust, kuna otsuse resolutsioon, milles tühistatakse vaidlusalune määrus Y. A. Kadit puudutavas osas, on põhjendatud eelmises punktis märgitud õiguslikel põhjustel.
- 165 Seega tuleb apellatsioonkaebused jätta rahuldamata.

Kohtukulud

- 166 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõige 2 näeb ette, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu, siis otsustab Euroopa Kohus kohtukulude jaotuse. Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kui esimeses astmes menetlusse astuja, kes ise apellatsioonkaebust ei esitanud, osaleb Euroopa Kohtus toimivas menetluses, võib Euroopa Kohus nimetatud artikli 184 lõike 4 alusel otsustada, et menetlusse astuja kannab oma kohtukulud ise. Kodukorra artikli 140 lõige 1 näeb ette, et menetlusse astunud liikmesriigid kannavad ise oma kohtukulud.
- 167 Kuna komisjon, nõukogu ja Ühendkuningriik on kohtuvaidluse kaotanud, mõistetakse kohtukulud vastavalt Y. A. Kadi nõudele välja nendelt.
- 168 Menetlusse astujad Bulgaaria Vabariik, Tšehhi Vabariik, Taani Kuningriik, Iirimaa, Hispaania Kuningriik, Prantsuse Vabariik, Itaalia Vabariik, Luksemburgi Suurhertsogiriik, Ungari, Madalmaade Kuningriik, Austria Vabariik, Slovaki Vabariik ja Soome Vabariik kannavad oma kohtukulud ise.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

- 1. Jätta apellatsioonkaebused rahuldamata.**
- 2. Mõista kohtukulud välja Euroopa Komisjonilt, Euroopa Liidu Nõukogult ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigilt.**
- 3. Bulgaaria Vabariik, Tšehhi Vabariik, Taani Kuningriik, Iirimaa, Hispaania Kuningriik, Prantsuse Vabariik, Itaalia Vabariik, Luksemburgi Suurhertsogiriik, Ungari, Madalmaade Kuningriik, Austria Vabariik, Slovaki Vabariik ja Soome Vabariik kannavad oma kohtukulud ise.**

Allkirjad